

DE KORHAAN

Jaargang 35, Nummer 2 - April 2001

IN DIT NUMMER:

*Een nieuwe soort voor Het Gooi
Broedvogels van de Oostermeent
De Gooi-jaarlijst van 2000!*

De Korhaan

Verenigingsorgaan van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken.
Verschijnt 5x per jaar.

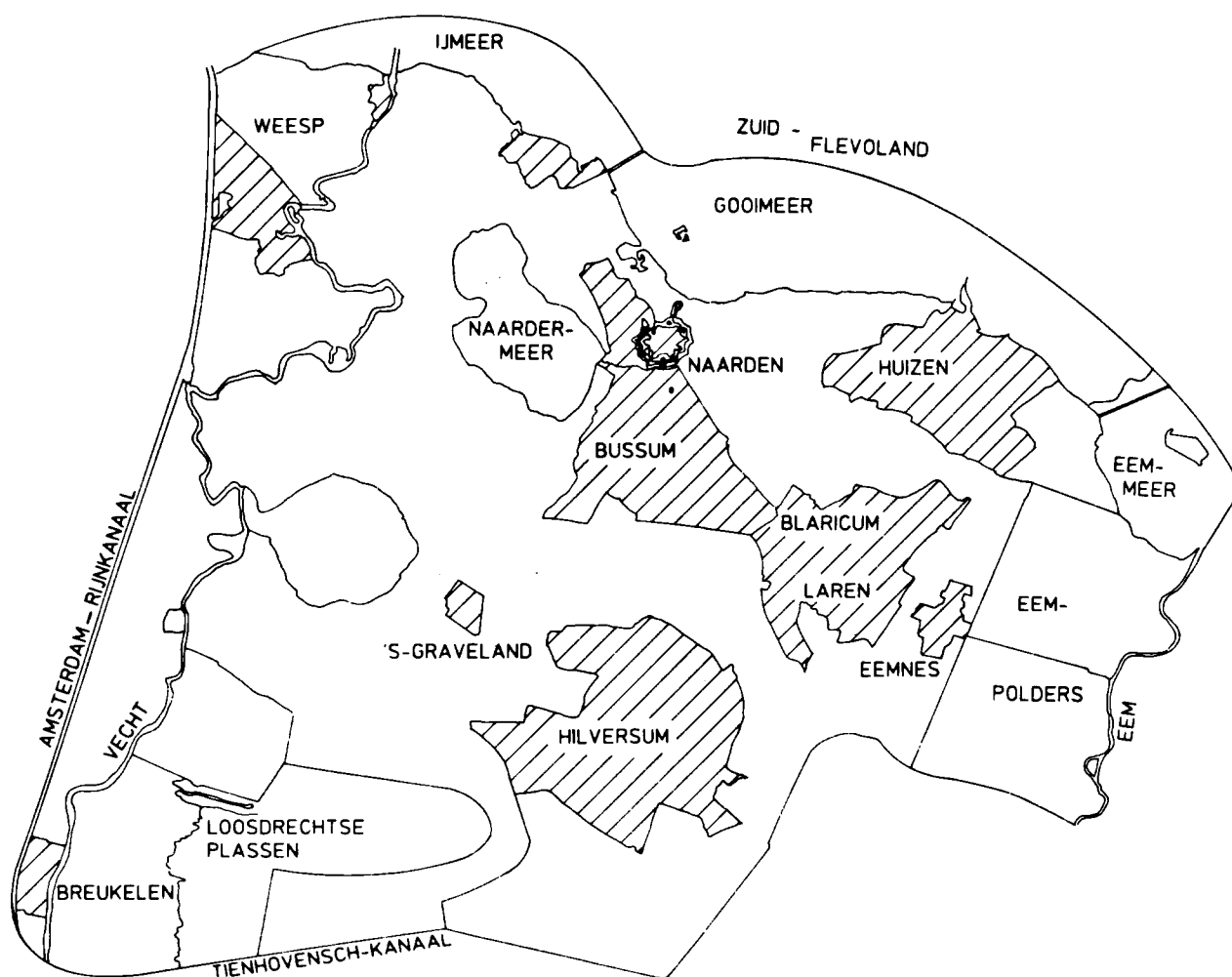
Redactie : Wim Duurland (wduurland@bigfoot.com)
Willem-Jan Hoeffnagel (w.j.a.hoeffnagel@hccnet.nl)
Ruud Willemstein

Redactieadres : Menno Simonszshof 84 1216 LM Hilversum 035-6217222
Verzending Korhaan : Bep Dwars-Van Achterbergh
Flamingohof 1 1221 LK Hilversum 035-6850627

Foto omslag : Jos Korenrump / Het Vogeljaar

Het overnemen van artikelen is uitsluitend toegestaan na overleg met de redactie.
De redactie behoudt zich het recht voor artikelen voor plaatsing te weigeren.
De auteurs zijn zelf voor de inhoud van hun artikelen verantwoordelijk.

Inleveren kopij: uiterlijk 1 februari 2001 1 april **15 juni** ISSN: 0929-8762
1 september 15 november

Het werkgebied van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken

Inhoud

Van het bestuur	34
Krassen van een Gooise kijker	35
Tuinvogelonderzoek in het Gooi e.o. 1992-1999	36
Van het Goois Vogelnet	40
Zakdoekje leggen	41
Een kruidendokter?	41
De broedvogels van de Oostermeent in 2000	42
Niet goudgerand	46
Vruchtbaar vogelen in het Gooi	47
In Memoriam Jaap Taapken	52
Programma	54
Ontvangen literatuur	55
Veldwaarnemingen	56
Oeverzwaluwvanden	58
Mutaties ledenbestand	59
Genieten voor tien	59
Kor Haan	60

Van het bestuur

Sinds woensdag 21 maart is Nederland in de greep van het mond- en klauwzeervirus. Voor de boeren in ons land en de andere landen waar deze ziekte heerst is dat een enorme tegenslag. Vooral het vernietigen van dieren is een zeer ingrijpende maatregel die vanzelfsprekend zeer veel emoties oproept. In de eerste plaats natuurlijk voor de getroffen agrariërs en hun families, maar ook voor anderen in de getroffen gebieden en voor iedereen die zich het lot van de dieren aantrekt.

Wie nu nog in agrarische gebieden komt, treft er een haast bizar landschap aan, want er is nauwelijks nog een schaap of rund te bekennen. Natuurlijk komt het meeste vee pas begin mei massaal uit de stallen, maar het valt toch op dat nu vrijwel alles binnen wordt gehouden. Hoewel de ziekte gelukkig nog niet is doorgedrongen in ons werkgebied, worden overal maatregelen getroffen om verdere uitbreiding te voorkomen. Het zoeken naar weidevogel-nesten werd al direct verboden na het bekend worden van het uitbreken van de ziekte in ons land. Daardoor kunnen er dus geen eieren worden geraapt, maar ook de nestbescherming is daarmee onmogelijk geworden. Al snel schermde de boeren hun percelen af en inmiddels worden ook alle bezoeken

aan de Eempolders sterk afgeraden. Dit geldt ook al voor andere gebieden in ons werkgebied. Daardoor kunnen onder andere het nestkast- en roofvogelonderzoek niet worden uitgevoerd.

Gelukkig lopen de broedvogelinventarisaties op dit moment geen gevaar, omdat deze in gebieden waar geen begrazing plaatsvindt worden uitgevoerd en we daarvoor niet buiten de paden hoeven te komen. Het is te hopen dat de preventieve maatregelen effectief genoeg zullen zijn om de uitbreiding van deze ziekte enigszins te beperken, maar de ervaringen in Groot-Brittannië doen het ergste vrezen. Het virus kan zich namelijk op tal van manieren verspreiden, onder andere door de lucht.

Het is op dit moment nog nauwelijks te overzien hoe lang de beperkingen nodig zullen blijven, maar we zullen er rekening mee moeten houden dat deze situatie nog wel een hele tijd kan gaan duren. De kans is zelfs groot dat de maatregelen nog zullen moeten worden aangescherpt.

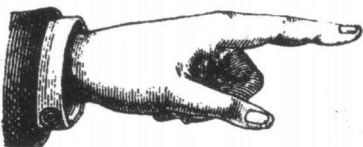
ROB KOLE

P.S.

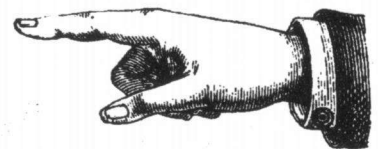
Het uitbreken van mond- en klauwzeer heeft overigens ook geleid tot weer een vertraging van de onthulling van het informatiepaneel dat is gemaakt in opdracht van onze Vogelwerkgroep en de Vogelwacht Utrecht, in samenwerking met Natuurmonumenten. Het paneel geeft informatie over de waarde van de Eempolders voor de weidevogels. Het is de bedoeling dat het wordt geplaatst in de Maatpolder, in de omgeving van de aanlegplaats van het pontveer over de Eem. Na een zeer lange voorbereiding, waarbij al eerder door diverse oorzaken vertragingen optraden, waren we nu eindelijk zover dat het paneel op 23 maart j.l. kon worden aangeboden aan de wethouder van Eemnes. Echter, nadat bekend werd dat er nu ook in ons land mond- en klauwzeer heerste, is de officiële plechtigheid tot nader order uitgesteld. Op dit moment is er nog overleg gaande over hoe we hiermee verder gaan.

Vogelfestival Lelystad uitgesteld

In december maakten we melding van het waarschijnlijk in augustus 2001 in Lelystad te houden Nationaal Vogelfestival. Helaas moeten we berichten dat dit festival, om ons onbekende reden, een jaar is uitgesteld.

Namens het bestuur doe ik een klemmend beroep op alle vogelaars om begrip op te brengen voor de uitgevaardigde maatregelen en deze zo goed mogelijk te respecteren. Ga dus gebieden die zijn afgesloten niet in en let goed op de waarschuwingen van overheid en beheerders!

Krassen van een Gooise kijker

Jaren geleden is een schrijflijster (Turdus scripsi) op de zandbult die wij het Gooi noemen actief geweest. Dit familielid van mij heeft indertijd helaas het steeds vruchtbaarder wordende biotoop verlaten. Ik heb zijn plaats ingenomen. Penlijster (Turdus penna) is mijn naam.

Thuis voor de buis

Een nieuw fenomeen heeft de kop opgestoken: de televisie-vogelaar. Gezeten voor de buis, al dan niet omgeven door genotsmiddelen, zapt deze populatie vogelaars over het scherm. Echter, om scherp te blijven, worden slechts non-alcoholische dranken genuttigd. Een goede reflex is onontbeerlijk, want het vogelgeluid of de zichtbare vogel kan in een flits al weer voorbij zijn. Lukt het niet om de vogel direct te determineren, dan maakt hij gebruik van zijn ondersteunende materiaal. Eigenlijk moet dat continu aanstaan, bij natuurfilms is dat zonder meer handig, maar op andere onverwachte momenten is dat zonder meer noodzakelijk. Zoals de buitenvogelaar vergroeid is met zijn verrekijker en telescoop, is bij de televisievogelaar de videorecorder het verlengde van zijn zintuigen. Er doen verhalen de ronde dat velen van hen, voor het op soort brengen, gebruik maken van kleurenfoto's. Deze hebben zij van de beelden van de videorecorder gemaakt. Je moet maar op het idee komen. Gegevens vastleggen van de plaatsen waar de opnamen gemaakt zijn, hoort er ook bij. Die zijn nodig om gebruik te kunnen maken van de uitgebreide achtergrondliteratuur: gidsen van landen, werelddelen en soortgroepen. Het zou mij niet verbazen, als in de USA inmiddels al tv-birdingclubs bestaan, competities worden gehouden en op diverse plaatsen uiteenlopende scorelijsten worden bijgehouden. Zelf kies ik toch liever voor het pure buitenleven.

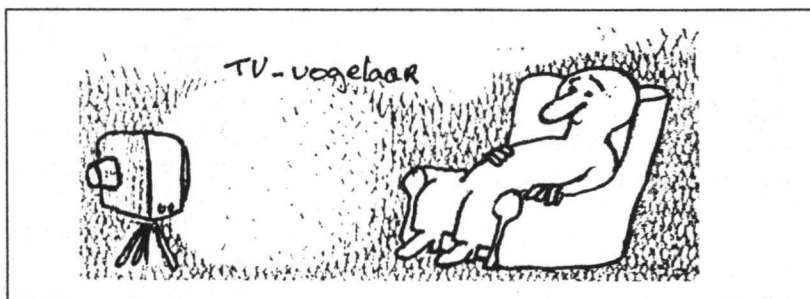

Toch wordt je, als je over dit verschijnsel na gaat denken, wel van iets bewust gemaakt. Waarom zou een dergelijke bezigheid voor mensen die fysiek niet meer in staat zijn in het vrije veld te vertoeven niet uit kunnen groeien tot een fascinerende hobby?

Wie zijn oor goed te luisteren legt, zal overigens merken dat het tv-vogelvirus op meer plaatsen heeft toegeslagen. Deze patienten zijn niet zozeer gespitst op natuurfilms, maar kunnen het niet nalaten, bijvoorbeeld tijdens het journaal, hun niet ter zake doende opmerkingen te lozen. Dit tot ergernis van hun omgeving. Daar heb je hem of haar weer, de vogeltjesfreak! Een kleine penlijstertest bood

enig inzicht in de ernst van de epidemie. Een zwarte roodstaart op de achtergrond zingend tijdens een interview met een dierenarts uit Borculo hadden velen gehoord. Onbewust merken we kennelijk nogal het een en ander op. De bekende KLM-televisieknobbelzwaan uit de reclamespot kende iedereen, de roodstaartbuizerds uit een ander spotje scoorden lager. De geluiden van zangvogels bij de spotjes over witter dan wit was- en vakantieparken kwamen ook niemand onbekend voor. Opmerkelijk was dat er nogal wat geënquêteerden waren die vonden dat zij vaak dezelfde geluiden bij overeenkomstige situaties hoorden. Genoemd werden bijvoorbeeld de roepen van roeken en bosuilen bij angst-aanjagende of droeve beelden. Een oude rot had het over Turkse tortels die te horen waren in de tv-serie over Willem van Oranje. Die leefde echter in een eeuw toen deze vogelsoort nog niet in Nederland voorkwam. Een andere geconstateerde miskleun was de roepende bosuil bij de in de Bijlmer spelende film "De lift". Die nieuwe generatie televisievogelaars heeft toch wel iets apart ontdekt!

PENLIJSTER

Sinds 1970 loopt in Engeland de 'Garden bird feeding survey', waarbij in de periode oktober-maart wekelijks alle vogels die in de tuinen voorkomen worden geteld. Hierdoor ge-inspireerd zijn wij in 1992 met ons tuinvogelonderzoek begonnen. Wij hebben hierdoor inzicht gekregen in de soorten en aantallen vogels die de Gooise tuinen bevolken en de trends die zich daarbij voordoen. Goed voorbeeld doet goed volgen, want een aantal vogelwerkgroepen houdt zich sindsdien ook bezig met tuinvogelonderzoek.

Fernand C. Jager en Dick A. Jonkers

Tuinvogelonderzoek in het Gooi e.o. 1992-1999

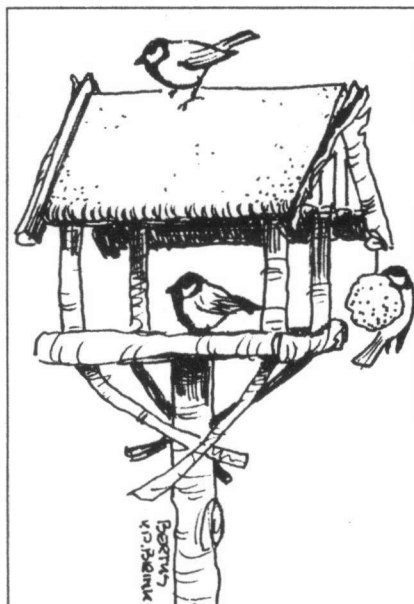
Inleiding

Het tuinvogelonderzoek heeft als doelstelling na te gaan in hoeverre er over een reeks van jaren veranderingen optreden in de vogelbevolking van onze tuinen. De omgeving verandert. Naast toenemende verstedelijking en verandering in de samenstelling en leeftijd van het groen in en buiten de tuinen, speelt mogelijk ook klimaatwijziging een rol. Dit alles zal zijn weerslag vinden in de vogelpopulatie van onze tuinen. Hoe langer een telreeks loopt, des te interessanter worden de gegevens, vooral als ook elders op dezelfde wijze tellingen worden verricht.

Werkwijze

In tegenstelling met het Engelse onderzoek is ons tuinvogelonderzoek niet alleen in de winter, maar het hele jaar door uitgevoerd. Elke deelnemer ontving per kwartaal een formulier en vulde daarop aan het eind van elke week het gedurende die week maximaal waargenomen aantal van elke soort in, dat tegelijkertijd in de tuin aanwezig was. Verder kon men ook aangeven welke soorten er in de tuinen broedden. In feite ging het erom welke soorten van een

tuin gebruik maakten door er te foerageren, rusten enz. De formulieren werden eens per kwartaal opgestuurd naar een verzameladres. Bij iedere kwartaalzending met de nieuwe tellijst naar de medewerkers was een nieuwsbrief bijgevoegd met wetenswaardigheden over het onderzoek. Hierdoor bleef men tussentijds op de hoogte en vormde de nieuwsbrief een stimulans om door te gaan met de tellingen.

Zoals in de inleiding al is aangegeven verandert de omgeving, maar dat geldt ook voor de situatie in de tuinen. Om de gegevens goed te kunnen interpreteren is daarom op de formulieren een aantal basisvragen gesteld. Het ging om de grootte van de tuin, de dichtheid van de bebouwing, ligging in een landschapstype en de aanwezigheid van heggen, bomen, struiken, gazon en vijver. De aanwezigheid van voedsel kan aantrekkelijk werken en om die reden waren er vragen over het voorkomen van bessen, andere vruchten en zaden aan de begroeiing en bijvoeren en/of verschaffen van water. Ook is gevraagd of er nestkasten in de tuin waren.

Resultaten

Gemiddeld namen er per jaar ruim dertig medewerkers deel aan het onderzoek. Dit overzicht is samengesteld met behulp van de gegevens uit de rapporten die in voorgaande jaren zijn verschenen. Het belangrijkste telcriterium was hierbij het aantal (dan wel percentage) tuinen, waarin een bepaalde vogelsoort werd gezien. De originele data van 1993, die zich in het archief van de vogel-

werkgroep moeten bevinden, bleken tot nu toe onvindbaar. Van de mogelijkheid om aan te geven welke soorten er in de tuin nestelden maakten weinig medewerkers gebruik.

Winter en zomer

Bij het overzien van de resultaten valt allereerst het grote verschil tussen de zomer- en winterpopulatie op. De soortenrijkdom is in de winter voor de meeste tuinen aanmerkelijk groter, wat overigens voor een belangrijk deel een gevolg van het bijvoeren zal zijn. Tabel 1 geeft een overzicht van de in de winters 1992-'99 meest voorkomende soorten.

Dat in de strenge winter van 1996 typische wintergasten als kramsvogels en koperwieken vaker dan normaal in de tuinen zijn aangetroffen zal niemand verwonderen. In de buitengebieden heerste voedselschaarste, waardoor deze soorten naar de tuinen trokken en zich daar onder andere tegoed deden aan de bessen van de vuurdoorns. Maar ook voor soorten als winterkoning, zanglijster en roodborst zijn de percentages hoger dan normaal. Opvallend is dat de huismus, als enige in deze strenge winter, minder vaak dan normaal werd gezien. Na de winter loopt in de zomer de soortenrijkdom sterk terug, met name in de kleinere tuinen. Een vogel als de roodborst wordt 's winters in 80% van de tuinen aangetroffen, in de zomer is dit minder dan 20%. Eenzelfde teruggang geldt voor vogels als: winterkoning, heggenmus, roodborst, groenling, vink en ringmus.

Turkse tortel

De Turkse tortel vertoont een geleidelijke toename tot 1998. Dit komt overeen met de door SOVON geconstateerde landelijke trend (Website SOVON)

Kraaiachtigen

Bij de kraaiachtigen (zwarte kraai, kauw, ekster en gaai) laat geen van de afzonderlijke soorten een duidelijke toename zien. Een geringe toename zien we wel wanneer de percentages van de verschillende soorten bij elkaar worden opgeteld.

Huisumus

Het is een opvallend verschijnsel dat in een aantal grote, zeer vogelrijke villatuinen geen huismussen worden gezien. De oorzaak hiervan is dat de huismus meer een soort is van bebouwing in dorpen en steden. Dit wordt bevestigd door een na-

dere beschouwing die aangeeft, dat de aanwezigheid van zwarte kraaien die van huismussen vrijwel uitsluit. In bossen komen geen huismussen voor. In de wat oudere tuinen die een wat bosachtig karakter krijgen, voelt de zwarte kraai zich blijkbaar al wel thuis, maar de huismus niet meer. (van der Poel 1998a). Of wordt de huismus door de zwarte kraai verdreven? Opvallend is overigens wel dat de huismus de enige van de aanwezige soorten zangvogels is, die onder deze omstandigheden uit de tuinen verdwijnt. Behalve voor de zwarte kraai was voor geen van de overige

Tabel 1: **Overzicht 1992 - 1999. Winter.** Percentage tuinen, waarin de genoemde soorten zijn gezien. Gemiddelde over de weken 1 t/m 9 voor de meest voorkomende soorten. *

Jaar	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99
Koudegetal winter* *	34	41	63	22	151	132	19	47
Houtduif	43	57	59	65	71	67	65	
Turkse tortel	44	56	57	64	75	78	76	
Winterkoning	32	38	33	40	22	27	27	
Heggenmus	59	69	70	76	73	69	82	
Kramsvogel	0	0	3	38	3	0	2	
Zanglijster	3	3	6	17	7	4	11	
Koperwiek	2	1	1	18	11	0	11	
Merel	94	96	90	97	99	95	99	
Roodborst	76	81	79	84	77	74	81	
Koolmees	91	86	93	93	97	92	91	
Pimpelmees	73	81	90	81	88	81	87	
Staartmees	13	28	36	33	33	27	26	
Boomklever	14	8	6	11	19	11	6	
Boomkruiper	5	5	4	10	8	5	8	
Groenling	34	38	30	36	45	38	26	
Sijs	5	25	29	14	30	60	13	
Vink	65	74	72	75	86	77	83	
Huisumus	64	68	65	49	64	59	65	
Ringmus	9	5	7	10	22	17	7	
Spreeuw	64	72	69	76	76	70	72	
Zwarte kraai	13	11	5	16	18	13	18	
Kauw	53	58	55	63	59	56	67	
Ekster	55	59	66	63	62	62	67	
Vlaamse gaai	24	28	27	33	43	35	29	

* De laatste weken van het winterseizoen zijn al duidelijke overgangsweken en zijn om die reden in deze tabel niet meegenomen.

** Website: www.knmi.nl

kraaiachtigen (ekster, kauw en gaai) een effect aantoonbaar. In een ander onderzoek (van der Poel 1998b) is ook geen effect van de ekster op de mussenpopulatie vastgesteld. Gedurende de telperiode vanaf 1992 is geen achteruitgang van de huismus in het Gooi waargenomen. De door SOVON (Website SOVON) geconstateerde landelijke achteruitgang van de mussen had al een tiental jaren eerder plaats.

Tjiftjaf

Van de zomervogels blijkt de tjiftjaf over een aantal jaren een geleidelijke toename te vertonen die daarna weer afneemt. De tellingen van SOVON (Website SOVON) geven overeenkomstige resultaten te zien. Vanuit de Nederlandse situatie is hiervoor geen verklaring te geven. Waarschijnlijk is dit een gevolg van wisselende omstandigheden in het overwinteringsgebied in Zuid-Europa en Afrika.

Minder voorkomende soorten. Behalve de 24 geregeld voorkomende soorten die hierboven al zijn beschreven, was er ook een grote groep soorten die niet ieder jaar is gezien. Deze groep omvatte 55 soorten, waarmee het totale aantal waargenomen soorten in de periode 1992-1999 op 79 komt. Een formidabel aantal dat tegelijkertijd ook iets zegt over het type tuinen in het onderzoeksgebied. In tabel 2 staan deze soorten vermeld met het aantal jaren waarin zij zijn gesignaleerd.

Tabel 2. Ongeregeld aange- troffen soorten van 1992-1999.

Blauwe reiger (8)	Gekr.roodst. (5)
Wilde eend (4)	Zw.roodstaart (4)
Buizerd (1)	Spotvogel (1)
Sperwer (8)	Zwartkop (8)
Havik (4)	Tuinfluit (8)
Bl. kiekendief (1)	Grasmus (3)
Boomvalk (1)	Braamsluiper (6)
Torenvalk (5)	Fitis (5)
Fazant (1)	Goudhaantje (7)
Waterhoen (2)	Vuurgoudh. (6)
Houtsnip (1)	Gr.vliegenv. (4)
Zilvermeeuw (1)	B.vliegenv. (4)
Stormmeeuw (5)	Zwarte mees (6)
Kokmeeuw (7)	Kuifmees (6)
Holenduif (6)	Glanskop (6)
Tortelduif (1)	Matkop (3)
Koekoek (1)	Geelgors (1)
Bosuil (2)	Rietgors (1)
Ransuil (5)	Appelvink (7)
Gierzwaluw (5)	Putter (6)
Groene specht (3)	Kneu (4)
Grote bonte specht (7)	Frater (1)
Boerenzwaluw (7)	Barmsijs (4)
Huiszwaluw (5)	Goudvink (5)
Witte kwikstaart (7)	Keep (5)
Gr.gele kwikstaart (4)	Wielewaal (1)
Pestvogel (1)	Roek (1)
Grote Lijster (5)	

() aantal jaren waarin gesignaleerd

Uit de tabel valt af te lezen dat er soorten zijn die bijna alle jaren zijn gesignaleerd en soorten waarbij dit slechts één jaar het geval was. Bij de meeste soorten ging het jaarlijks, al naar het seizoen, om verscheidene keren. Per seizoen zijn altijd op zijn minst veertig soorten in de tuinen aangetroffen. Het dieptepunt lag altijd in de zomer, terwijl voorjaar en herfst (doortrek) het hoogst scoorden. Het al dan niet waarnemen van zo'n soort hangt van tal van factoren af. Het vaststellen van de aanwezigheid van vogels die slechts af en toe een tuin bezoeken wordt in sterke mate be-

paald door de alertheid van de waarnemer en het aantal keren dat hij de gelegenheid heeft om waar te nemen. Ook de grootte, ligging van en begroeiing in een tuin, wel of geen besdragende heesters, strengheid van een winter en dergelijke spelen een voorname rol.

De aanwezigheid van een tuinvijver verklaart het voorkomen van de blauwe reiger. Waar zo'n vijver ligt doet er niet zoveel toe, zelfs midden in de stad worden blauwe reigers aangetroffen. Meestal zijn zij daar bij het krieken van de dag al op zoek naar voedsel en worden daardoor door de meeste mensen niet opgemerkt. Van de roofvogels waren het vooral de sperwer en de torenvalk die blijk gaven van hun aanwezigheid. Eerstgenoemde soort is vooral in de zomer (broedtijd) gezien, wanneer hoofdzakelijk op huismussen, voor de jongen op de nesten, werd gejaagd. Ook de winter met concentraties van vogels bij voertafels en dergelijke was zo'n bezoekperiode.

De blauwe kiekendief, een mannetje, is slechts één keer gezien. Dat was in een strenge winterperiode met sneeuw en ijs, aan de buitenzijde van Muiden. Het binnendringen van de bebouwing in landelijke gebieden door de wendbare mannetjes is een bekend verschijnsel. Het vluchten voor vorst door houtsnippen leidt er nogal eens toe dat zij binnen de bebouwing worden gevonden en dit is ook eenmaal bij het tuinvogelonderzoek geconstateerd. Meeuwen komen stevast af op plekken waar met brood en vooral kaas wordt gevoerd. Dit verklaart de vrijwel jaarlijkse en regelmatige bezoeken van kokmeeuwen. Het bezoek van holenduiven is wel gedurende een groot aantal jaren vastgesteld, maar dit bleef beperkt tot een klein aantal tuinen. Dit zijn vrijwel altijd de-

zelfde die in een gebied liggen waar holenduiven broeden. Een verschijnsel als bij de holenduif komt bij meer soorten voor. Ransuil, spechten, grote lijster (grote gazons), zwartkop, tuinfluiter, braamsluiper, mezen, boomklever en appelvink zijn hier voorbeelden van. De aanwezigheid van gierzwaluwen, boeren- en huiszwaluw in tuinen lijkt vreemd, maar is te verklaren. Soorten die beneden dakniveau boven of in tuinen op voedsel jagen worden meegeteld. Bij boerenzwaluwen is nogal eens geconstateerd dat zij met hun jongen op warme daken kwamen rusten of in loggia's gingen zitten. Soorten die op doortrek in tuinen zijn gesignaleerd waren de zwarte en gekraagde roodstaart, grasmus en vrij geregeld ook goudhaantje en vuurgoudhaantje. Andere leuke krenten in de pap waren wielewaal, pestvogel, geelgors en frater. In Breukelen wordt vrijwel jaarlijks een grote gele kwikstaart in een tuin gezien.

Enkele conclusies

Van ruim 30% van de gesignaleerde vogelsoorten was het mogelijk trends vast te stellen over hun aanwezigheid in de winterperiode. De volgende gevolgtrekkingen zijn gemaakt:

- Fors effect strenge winters.
- Een geleidelijke toename van de Turkse tortel tot 1998.
- Een geringe toename van de kraaiachtigen.
- De stand van de huismus lijkt stabiel.
- De aanwezigheid van zwarte kraai en huismus blijken elkaar vrijwel uit te sluiten.
- Na een geleidelijke toename van de tijftjaf over een aantal jaren, thans een opmerkelijke terugval.

Bij de andere vogelsoorten waren er die wel geregeld, maar lang niet altijd zijn gezien en

ook soorten die sporadisch aanwezig waren. Interne en externe omstandigheden, hun aantal, de frequentie waarmee zij voorkomen, de waarneemfrequentie en opvallendheid spelen hierbij een belangrijke rol. Voor deze groep kunnen geen trends worden bepaald en is gekozen voor een beschrijvend gedeelte. Een standaardisatie zal waarschijnlijk ook voor een deel van deze soorten patronen opleveren. Omdat dit aanzienlijk meer tijdsinvestering van de waarnemers zal vragen en hierdoor een groot deel zal gaan afhaken laten wij dit achterwege. Het aantal deelnemers wordt dan zo gering dat er helemaal geen conclusies meer getrokken kunnen worden. Wij kiezen ervoor om het onderzoek op de huidige wijze voort te zetten.

Dankwoord

Het jaren achtereen uitvoeren van een onderzoek staat of valt met de medewerking van degenen die basisgegevens aandraagen. Wij zijn in de gelukkige omstandigheid dat een vaste kern, waarvan velen al sinds het begin in 1992, de gegevens verzamelt. Dank zij hun vasthoudendheid en enthousiasme zijn wij in staat dit artikel te publiceren. Ook degenen die om een of andere reden moesten afhaken en hen die later bij het onderzoek aanhaakten, zijn wij zeer erkentelijk voor hun medewerking.

Geraadpleegde bronnen:

Jonkers, D.A. 1993. Tuinvogelonderzoek

1992. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken., Hilversum. Uitgave 86.
 Jonkers, D.A. 1994. Tuinvogelonderzoek in 1993. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken., Hilversum. Uitgave 92.
 Jonkers, D.A. 1995. Tuinvogelonderzoek in 1994. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken., Hilversum. Uitgave 97.
 Jager F.C. en Jonkers D.A. 1997. Tuinvogelonderzoek 1996. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken. Uitgave 104.
 Jager F.C. 1998. en Jonkers D.A. Tuinvogelonderzoek 1997. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Hilversum. Uitgave 108.
 Jager F.C. en Jonkers D.A. 1999. Tuinvogelonderzoek 1995. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Hilversum. Uitgave 106.
 Jager F.C. en Jonkers D.A. 1999. Tuinvogelonderzoek 1998. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Hilversum. Uitgave 113.
 Jager F.C. en Jonkers D.A. 2000. Tuinvogelonderzoek 1999. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Hilversum. Uitgave 119.
 Poel, G. van der 1998a. De huismus vogel van het jaar: reacties op een persbericht. De Korhaan 32(1): 8.
 Poel, G. van der 1998b. Over huismussen, eksters en het tuinvogelonderzoek. De Korhaan 32(4): 100-102.
 Anonymus 2000. Tijftjaf in mineur. SOVON Nieuws 13(3):12.
 Website: www.sovon.nl

In de achtertuin is altijd wat te zien

Tekening: C. van der Baan

Van het Goois Vogelnet

Het afgelopen jaar werden veel bijzondere vogels gezien in de Bovenmeent. Een van de hoogtepunten was de waarneming van een roodstuitzwaluw.

Een nieuwe soort voor het Gooi

Één van de vele soorten die het afgelopen jaar werd waargenomen in de Bovenmeent, het natuurontwikkelingsproject aan de zuidkant van het Naardermeer, was een roodstuitzwaluw. Nog nooit eerder was deze soort waargenomen in het Gooi. Zoals een modern vogelaar betaamt, heb ik mijn waarneming voorgelegd aan de CDNA, de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna. Afgelopen week ontving ik een melding van de CDNA dat mijn waarneming was aanvaard. We kunnen dus nu een nieuwe soort beschrijven op de lijst met soorten die in het Gooi zijn waargenomen.

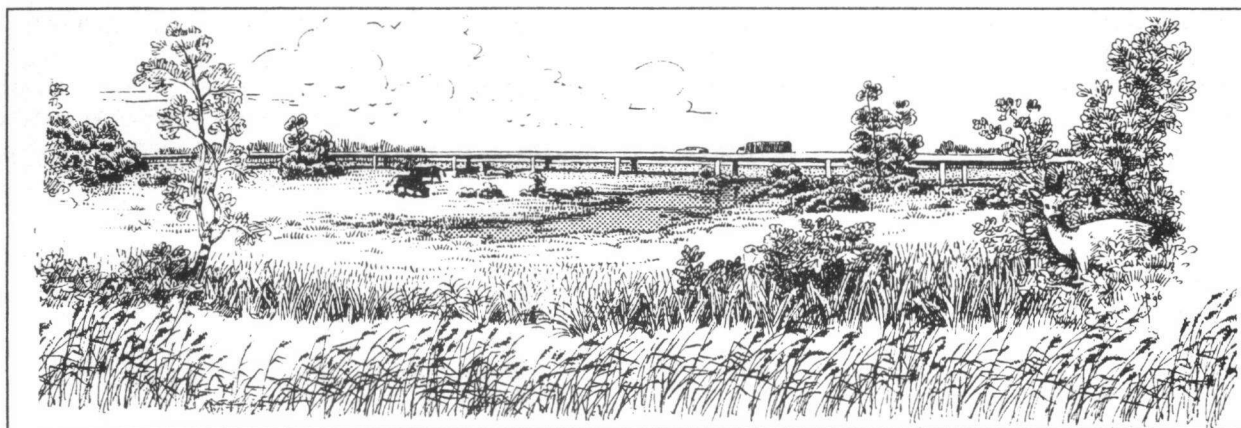
Het bovenstaande is het resultaat van een waarneming die op 28 augustus 2000 via het Goois Vogelnet werd verspreid en die we, voor diegenen onder ons die nog niet bij het Goois Vogelnet zijn aangesloten, hieronder weergeven.

Allereerst... Na alle leuke waarnemingen die vorig jaar in de Bovenmeent zijn gedaan, zijn Ricardo van Dijk en ik bezig met het maken van een verslag voor de Korhaan. Het gebeurt per slot van rekening niet jaarlijks dat soorten als steltkluut, kwartelkoning, kleinst waterhoen en oneindig veel meer, in zo'n klein gebied in het Gooi zijn te bewonderen voor een groot publiek. Ik heb de taak serieus opgevat en ben al weken minimaal twee avonden in de week in de Bovenmeent de aantallen steltlopers aan het tellen. De laatste paar weken waren vooral bosruiter, kemphaan en watersnip aanwezig in wisselende aantallen, maar ook oeverloper, zwarte ruiter, groenpootruiter en witgat werden gezien, naast soorten als grote en kleine zilvereiger, wespendif, blauwe en bruine kiekendif, havik, sperwer, boomvalk en buizerd.

Zoals al gezegd, ik ben veelvuldig in de Bovenmeent te vinden.

Ik heb al vernomen dat ik plaatselijk bekend sta als "de jongen met de blauwe fiets". Ik meen zelfs te bespeuren dat de altijd aanwezige ganzen mij herkennen en een genoegzaam gakje van herkenning laten horen als ik bepakt en bezakt weer langs kom rijden (of zou ik me dit inbeelden?). De laatste paar weken was het niet al te opzienbarend, maar altijd waren er wel leuke soorten te vinden, bosruiters (tot op drie meter te benaderen), geoorde futen met jongen, grote en kleine zilvereiger bij elkaar, om maar een paar krenten in de pap te noemen.

Vanavond (28 augustus) was het echter weer goed raak. Ondanks de fikse buien van de afgelopen dagen staan grote stukken van de Bovenmeent droog, er zijn veel slikgebiedjes ontstaan. Vanavond waren naast de grote groepen Kieviten, 7 zwarte ruiters, 1 witgat, 15 bosruiters, 40 kemphanen, 50 watersnippen en ook weer de

Toekomstvisie op de provinciale weg Bussum - Weesp en de Bovenmeent

geoorde futen met jongen aanwezig. De vogels waren erg vliegerig. Bij het overkomen van een luchtballon vloog alles in één keer de lucht in, dan zie je pas hoeveel vogels er in de plasjes versholten zitten. Duzenden eenden, ganzen, meeuwen en steltlopers vliegen als één wolk op. Er was ook een vrouwtje havik aan het jagen, iets wat de rust van de vogels niet ten goede kwam. De havik vliegt geregeld over het gebied, doet een aantal duiken en gaat dan steevast op een versholten plekje zitten om een volgend goed moment af te wachten. Het beest ging zelfs een keer op een meter of 40 afstand in een voor mij open plek zitten en was daar mooi te zien.

Van andere vogelaars kreeg ik verhalen te horen van ooievaars die in de afgelopen dagen rond het Naardermeer waren gezien en prompt kwam er een ooievaar aanvliegen en ging bovenop een lantaarnpaal langs de Loodijk in het ondergaande zonnetje staan. Wat een mooi beest! Tijdens één van de vluchten van de steltlopers viel mijn oog op een paar kleinere vogels die meevlogen. Ze gingen gelukkig vrij vooraan zitten en toen kon ik 1 krombek-, 1 bonte- en 3 kleine strandlopers onderscheiden, ze waren erg mooi te zien..... Tijdens het bekijken van deze strandlopers, viel mij ineens op dat er grote groepen zwaluwen door mijn beeld vlogen. Huis- en boerenzwaluw scheerden vlak boven het water om te drinken. Plotseling viel mijn oog op een afwijkende zwaluw die door mijn telescoopbeeld vloog en na drie keer slikken kon ik er niets anders van maken dan een roodstuit-zwaluw. Het beest vloog tussen ongeveer 100 huiszwaluwen en 50 boerenzwaluwen. Met de verrekijker was hij zo weer ge-

vonden, en gedurende een minuut of 20 heb ik hem boven de plassen en boven de zeggevelden aan de andere kant kunnen bewonderen, onderwijl druk bezig te proberen mijn vaste vogelmaten mobiel te bellen. De één was met vakantie, de ander een paar daagjes in Zeeland, eten was ook een goed excuus, kortom ik kon zo snel niemand vinden die als een haas naar de Bovenmeent kon komen, dus heb ik "helemaal alenig" van deze mooie vogel moeten genieten (en geloof me, dat was echt geen drama!).

Na ongeveer 20 minuten vloog de hele groep zwaluwen hoog op, richting Naardermeer en verloor ik ze uit het oog. Wellicht ging de groep zwaluwen overnachten in de rietvelden van het Naardermeer. Een kwartiertje later vlogen ook grote groepen spreeuwen over de Bovenmeent dezelfde kant op.....

Vlak voor de schemer ben ik huiswaarts gekeerd, omringd door van alle kanten opdoemende witte wieven, maar met een onuitwisbare glimlach rond mijn mond.

HANS VAN OOSTERHOUT

ZAKDOEKJE LEGGEN

Op de Westerheide wandelend viel me het gedrag op van één van de twee zwarte kraaien die daar in een eik zaten. Eén van hen had iets wits in z'n snavel en liet dat vallen, dook er meteen achteraan en nam het weer mee omhoog. Liet het weer los, maar onderschepte het voorwerp in de val. Weer op de tak terug herhaalde zich dit 'spelletje'. Zo kwam het althans op me over want hij ging er mee door. Ik vervolgde mijn weg omdat ze wegvlogen, maar ik ben de volgende dag weer gaan kijken. Er lag nog iets wits, dat een witte zakdoekprop bleek te zijn.

F. TABOIS

Eten eksters blad?

Dick A. Jonkers

Een kruidendokter?

Eksters zijn echte alleseters. Plantaardig of dierlijk voedsel, het maakt niet uit, al zullen zij wel degelijk hun voorkeuren hebben. Ik nam op 18 augustus 2000 vreemd consumeergedrag van deze vogel waar. Enkele keren achtereen rukte hij met zijn snavel een blad van de witte acacia (*Robinia pseudo-acacia*) achter in mijn tuin, klemde het blad daarna met zijn poot tegen een tak en vrat het op. In de literatuur heb ik nergens iets over het door eksters eten van blad van bomen of struiken kunnen vinden. Het merkwaardige feit doet zich voor dat deze bladeren lectine, in dit geval robine, bevatten. Dit is een soort eiwit dat giftig is voor vee en pluimvee (Van Genderen et al., 1997). De vraag dringt zich dan onmiddellijk op of eksters ongevoelig zijn voor deze toxische stof? Zou de ekster ergens last van hebben gehad en de lectine als middel tegen een ongewenst organisme hebben aangewend?

Literatuur

Genderen, H. van, L.M. Schoonhoven & A.Fuchs. 1997. Chemisch-ecologische Flora van Nederland en België. 2^e herziene druk. Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht; 147-148.

De Oostermeent in Blaricum is een van de weinige overgebleven onbebouwde meenten in het Gooi. Volgens het streekplan en volgens plannen van de gemeente dreigt ook hier bebouwing. Bovendien zijn er al enige opstallen en een kwekerij gelegaliseerd. Voor onze leden Marc en Dick was dit reden om vorig jaar in dat gebied een broedinventarisatie te doen. Dick had het gebied in 1989 ook al eens geïnventariseerd. Sindsdien blijkt het totaal aantal territoria met 30% gedaald! Volgens een officiële methode van de provincie Noord-Holland om weidevogelgebieden te waarderen is de Oostermeent echter toch nog een belangrijk weidevogelgebied. Er broeden 13 van de voor dit biotoop kenmerkende soorten. Het onderstaande is een samenvatting van het echte rapport. Belangstellende kunnen het aanschaffen bij de leestafel tijdens de Donderdagavond-lezingen.

Marc van Houten & Dick A. Jonkers

De broedvogels van de Oostermeent in 2000

De Oostermeent

De Oostermeent ligt oostelijk van de bebouwde kom van Huisen, binnen de gemeentegrens van de gemeente Blaricum, begrensd door Rijksweg 27, de Eemmeerdijk (de zgn. Gooise Zomerkade) en de Gooijergracht (tevens provinciegrens). Totale oppervlakte circa 183 hectare.

Het grootste deel van de Oostermeent is in bezit van particulieren. Een klein deel van het gebied: De Kampen (ca 44 ha), is eigendom van Staatsbosbeheer. Staatsbosbeheer streeft naar een reservaat van 95 ha. Door de natte perioden in de maanden februari, maart en april waren de boeren relatief laat begonnen met mesten van het land. Na een warme periode, begin mei, kon in een korte periode op de meeste percelen gemaaid worden. Het maaisel werd na een kleine week afgevoerd. Voor en na het maaien werd het gebied begraasd. Het weer drukt elk jaar weer een stevig stempel op het verloop van het (weide-)vogelseizoen.

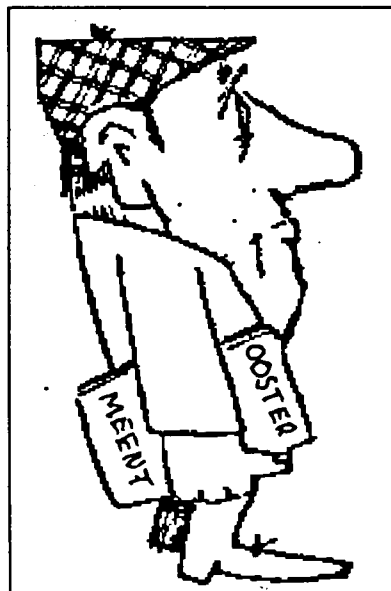
2000 was een wisselvallig jaar. Na een zeer zachte winter waren de maanden februari, maart en april nat. De eerste helft van mei kregen we te maken met warm, droog zomerweer. Op zondag 28 mei woedde er een flinke storm, maar die heeft waarschijnlijk in de Oostermeent weinig schade aangericht. Het weer tijdens de inventarisatierondes vormde geen

belemmerende factor wat betreft de zang en overige territoriale gedragingen.

Inventarisatiemethode

Het onderzoek werd uitgevoerd volgens de Broedvogel Monitoring Project (BMP) –methode van SOVON. Daarbij werden richtlijnen en interpretatiecriteria gevolgd uit de Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek (van Dijk, 1996). Voor overige noodzakelijke informatie werd het boek Vogelinventarisatie (Hustings et al., 1985) geraadpleegd.

Bewust werd **niet** voor de BMP-Weidevogels methode gekozen. Nu werden alle soorten meegenomen terwijl dan 24 weidevogelsoorten worden geteld. Met deze gestandaardiseerde methode is het mogelijk om verschillen van jaar tot jaar te vergelijken. Daarnaast kunnen aantallen van een soort vergeleken worden met de aantallen van dezelfde soort in een ander gebied.

Tabel 1. Soorten en territoria van broedvogels van de Oostermeent in 1989 en 2000.

Soort	Aantal terr.		Dichth./100ha
	2000	1989	2000
Fuut	1	-	0,5
Knobbelzwaan	3	-	1,6
Krakeend	3	1	1,6
Wintertaling		1	0,5
Wilde Eend	17	1	9,3
Zomertaling	1	2	0,5
Slobeend	2	6	1,1
Kuifeend	1	1	0,5
Kwartel	1	-	0,5
Waterhoen	1	-	0,5
Meerkoet	22	7	12
Scholekster	12	17	6,6
Kievit	63	106	34,4
Grutto	51	92	27,9
Tureluur	28	30	15,3
Veldleeuwerik	9	47	4,9
Boerenzwaluw	1	2	0,5
Graspieper	15	17	8,2
Gele Kwikstaart	3	25	1,6
Witte Kwikstaart	12	2	6,6
Kneu	2	1	1,1
Rietgors	3	-	1,6
Totaal	252	358	137,3

Resultaten

In tabel 1 is een overzicht gegeven van de aantallen territoria per soort, in 2000 zowel als in 1989. (Jonkers, 1989). In totaal zijn van 22 vogelsoorten territoria vastgesteld.

Hierna worden de belangrijkste resultaten uit tabel 1 besproken en vergeleken met de provinciale (Provincie Noord-Holland, 2000) en landelijke trends (Teunissen, 1999).

Krakeend

Een vrouwtje werd op 19 april opgeschrikt van een nest met zeven eieren. Ook landelijk is er een sterke aantalstoename van deze zwemeend en daarmee is het één van de weinige eendensoorten die in het graslandgebied een positieve ontwikkeling laat zien.

Wintertaling

Na een reeks van lage landelijke aantallen lijkt het erop dat de soort zich enigszins herstelt.

Wilde Eend

Een enorme toename van 1 territorium naar maar liefst 17 territoria. Landelijk is de soort redelijk stabiel gebleven in graslandgebieden.

Zomertaling

Een afname. Toch valt de aanwezigheid van deze Rode Lijst-

soort positief te waarderen. Landelijk lijkt de trend een stabilisatie van het aantal te zijn.

Slobeend

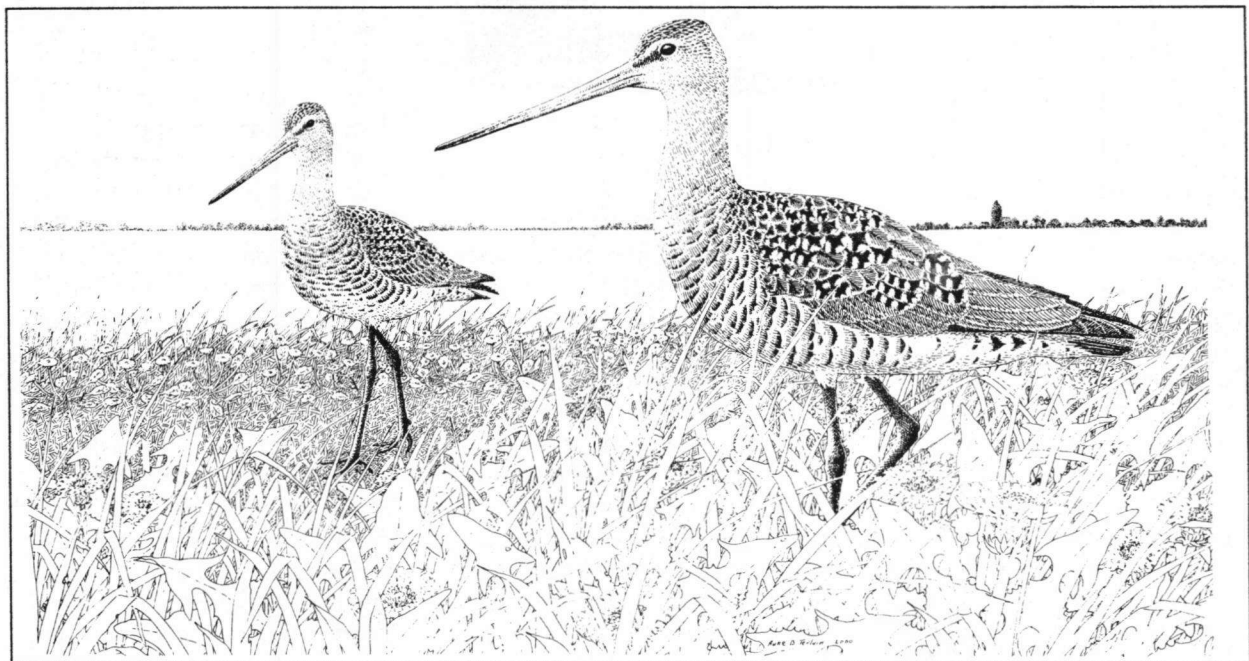
Een flinke terugval voor deze schitterende eendensoort. Hij laat sinds 1984 ook landelijk een voortdurende afname zien, echter met om de paar jaar een positieve piek.

Kuifeend

Op 28 juni werd een adulte vogel met 7 juvenielen in een wat bredere en diepere watergang waargenomen. Het is bekend dat kuifeenden van niet te ondiep water houden. Landelijk is de populatie van deze soort het laatste decennium sterk toegenomen. De trend in het Noord-Hollandse is stabiel.

Kwartel

Ook voor deze soort loopt de broedvogelstand al sinds de jaren '50 terug en dat wordt zeer sterk beïnvloed door klimatologische omstandigheden.

Gutto's

Tekening: Auke B. Terluin

Scholekster

Mogelijk valt de afname binnen de populatieschommelingen van de soort. De Scholekster begint laat met de eileg, pas in de maand mei komt deze goed op gang en die maand werd er in de Oostermeent gemaaid. Dat zou de afname veroorzaakt kunnen hebben. Sinds 1991 is landelijk een langzame negatieve ontwikkeling zien. Binnen de provincie Noord-Holland is dit vanaf 1994 het geval.

Kievit

Een afname van 43 territoria. De territoria lagen door het hele gebied verspreid. In de provincie Noord-Holland is in het veenweidegebied sprake van stabiele populaties. Buiten het veenweidegebied gaat de Kievit achteruit. Landelijk is de trend ook een afname van de soort.

Grutto

Alweer is er sprake van een forse daling. Verreweg de meeste territoria zijn te vinden op percelen langs het Eemmeer. Sedert 1991 is een dalende trend in de provincie Noord-Holland zichtbaar. Vanaf 1994 is deze trend sterker neerwaarts gericht en deze is tot op heden nimmer onderbroken. Ook landelijk is de teruggang van de grutto schrikbarend te noemen.

Tureluur

Een lichte daling. Ook van deze soort zijn de meeste territoria langs het Eemmeer te vinden. De stand van de tureluur kan van jaar tot jaar vrij sterke schommelingen vertonen. Op dit moment lijkt het er op dat het aantal in het hele land langzaam toeneemt. Binnen de provincie Noord-Holland is de tureluur één van de weinige soorten die is toegenomen in graslandgebieden. Binnen de veenweidegebieden neemt de

Tabel 2. Normwaarden voor de waardering van weidevogelgebieden in Noord-Holland en de Oostermeent.

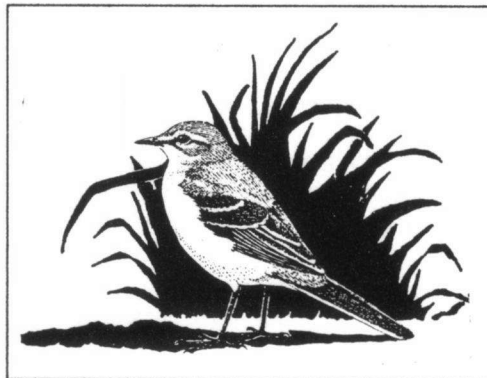
Normwaarden dichtheid
(aantal broedp./100 ha) Dichtheid in de Oostermeent 2000

Soort	Laag	Hoog	(aantal broedparen /100 ha)
Grutto	13	20	27,9
Kievit	24	39	34,4
Tureluur	5	8	15,3
Slobeend	2	4	1,1

soort eveneens toe en daarbuiten blijft de stand ongeveer gelijk.

Veldleeuwerik

Een enorme afname. Ook landelijk gaat de stand de laatste decennia sterk achteruit. De toenemende eenvormigheid van de graslanden, die zowel broedals voedselterrein zijn, zijn hiervoor verantwoordelijk. In 1989 is de stand op open grasland al met een derde afgenomen ten opzichte van 1984. Vanaf 1989

Gele kwikstaart

tot 1994 is de stand met 30% verder afgenomen en het einde lijkt nog niet in zicht...Het gaat dus met de veldleeuwerik ronduit slecht.

De soort is uiterst gevoelig voor agrarische intensivering. Die heeft tot gevolg dat er minder voedsel is. De veldleeuwerik heeft 's zomers een overwegend dierlijk en 's winters een plantaardig dieet. Kortom, de soort heeft te kampen met dezelfde veranderingen die veel van de overige weidevogels eveneens parten spelen.

Gele Kwikstaart

Een afname van deze soort was te verwachten, maar zò extreem, nee! Van 25 naar 3 territoria. Ook landelijk is deze mooie soort sterk afgenomen in graslandgebieden. De stand van de gele kwikstaart schommelt zeer sterk. 1989 was landelijk het topjaar. In 1998 was de index nog niet slecht in open grasland (20% lager dan in '89). Mogelijk is toch de landelijke stand gestabiliseerd. De Noord-Hollandse trend is echter een afname.

Eén van de eerste pogingen om de waarde van weidevogels op een standaard manier te kunnen aangeven, dateert uit de jaren zeventig. Dit was een systeem waarbij aan enkele soorten (kievit, scholekster, grutto, tureluur, kempaan, watersnip, kluut, wulp, kwartelkoning) een puntenwaardering werd toegekend, van 1 tot en met 15,

die in hoofdzaak was gebaseerd op criteria als zeldzaamheid en kwetsbaarheid. Door deze puntenwaardering te vermenigvuldigen met het aantal broedgevallen per 100 ha, kan de kwaliteit van weidevogelgebieden uitgedrukt worden in een getal, de zg NWC-norm. De steltlopers onder de weidevogels is een cijfer toegekend variërend van 1 tot en met 5. Indien ook slobeend en zomertaling met hun puntenwaardering meetelden, werd van de NWC-extra norm gesproken.

Het totale aantal punten vormt een norm, de zogenaamde NWC-norm. Een gebied met 75-100 punten was dan een goed weidevogelgebied. Deze NWC-puntentelling is achterhaald. Maar hij maakt wel een goede vergelijking met 1989, toen deze waarderingsnorm nog werd toegepast, mogelijk.

De Oostermeent kwam toen op een totaal van 220 punten, waardoor het onderzoeksgebied het predikaat zeer goed weidevogelgebied kreeg. Met de toevoeging NWC-extra kreeg het gebied in totaal 234 punten. In het onderzoeksjaar 2000 kwam het gebied op een totaal van 143, waardoor het gebied nog steeds tot de zeer goede weidevogelgebieden gerekend kan worden. Met de NWC-extra norm komt het gebied tot 149 punten.

Ondanks deze nog steeds hoge score blijkt dat het aantal broedparen van enkele vogelsoorten in elf jaar tijd sterk is afgenomen. Met name de slobend (-66%), veldleeuwerik (-80%!) en de gele kwikstaart (-88%!), maar ook de kievit (-40%) en grutto (-40,5%). Totaal gezien is het aantal territoria met 30% gedaald ten opzichte van 1989(!).

Helaas is er niet alleen binnen de Oostermeent sprake van een afname, ook landelijk is dat het geval in graslandgebieden. Voor de waardering van weidevogelgebieden is enkele jaren geleden door Interprovinciale Ambtelijke Werkgroep Milieuinterventatie (IAWM-IPO) een methode ontwikkeld waarbij dichtheden per soort worden vergeleken met provinciale en/of regionale normwaarden. De Noord-Hollandse normwaarden zijn berekend uit de dichtheden in 314 Noord-Hollandse telgebieden. Bij de waardering worden alleen vier algemenere soorten (kievit, grutto, tureluur en slobend) betrokken. Be-

langrijke weidevogelgebieden zijn gebieden waarvan de dichtheid van grutto, of van twee van de drie soorten kievit, tureluur of slobend tenminste groter of gelijk is aan de hoge normwaarde. Vrij belangrijke weidevogelgebieden zijn gebieden waarvan de dichtheid van grutto, of van twee van de drie soorten kievit, tureluur of slobend tenminste groter of gelijk is aan de lage normwaarde.

De Oostermeent verdient dus de waardering: Belangrijk weidevogelgebied, binnen de provincie Noord-Holland.

Conclusies

Het aantal kenmerkende soorten is een betere maat voor de mate van ontwikkeling van de vogelgemeenschap dan het totaal aantal vogelsoorten. Dit geldt eveneens voor de dichtheden waarin deze soorten voorkomen. Hoewel de dichtheid van de afzonderlijke soorten jaarlijks sterk kan variëren, is de soortensamenstelling meestal vrij constant. In de Oostermeent zijn van de 22 geïnventariseerde broedvogelsoorten totaal 13 kenmerkende soorten.

Een vogelgemeenschap met veel kenmerkende (vrij) kritische soorten is van hoge kwaliteit. Gezien de broedvogelsamenstelling met veel kenmerkende soorten, ruim 45% van het totaal en een aantal andere factoren meewegend, kunnen we concluderen dat de Oostermeent in het jaar 2000 een goed ontwikkeld, dan wel belangrijk weidevogelgebied was. Er komen 11 van de 14 primaire broedvogelsoorten in het gebied voor, waaruit blijkt dat het graslandgebied een ruime soortensamenstelling herbergt.

Geraadpleegde bronnen

Dijk, A.J. van, 1996. Broedvogels inventariseren in proefvlakken (handleiding Broedvogelmonitoring Project). SOVON, Beek-Ubbergen.

Hustings, M.H.F., R.G.M. Kwak, P.F.M. Opdam & M.J.S.M. Reynen (eindredactie), 1985. Natuurbeheer in Nederland. Deel 3. Vogelinventarisatie. Pudoc, Wageningen/ Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels, Zeist.

Jonkers, D.A., 1989. Broedvogelinventarisatie Oostermeent in 1989. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Uitgave 66, Hilversum.

Provincie Noord-Holland, 2000. De toestand van de weidevogels in de jaren negentig. Monitoring natuur, maart 2000.

Teunissen, W., 1999. Weidevogelontwikkelingen. SOVON-Nieuws 12(2): 15-18.

Inventariseren

Uit de inventarisatie van de Oostermeent blijkt dat een relatief klein gebied uitstekend te inventariseren is door slechts twee personen. Het is bijzonder interessant om in het veld vogels te inventariseren en de gedragingen van de soorten te bestuderen. Om thuis de ingetekende soorten te vergelijken en te rapporteren is minstens even boeiend en verrassend.

Een ieder die ervaring heeft met vogels inventariseren vragen wij om zich op te geven voor de jaarlijkse broedvogelinventarisaties. Diegene die geen ervaring heeft, kan zich opgeven voor de cursus inventariseren.

Zij kunnen tevens meelopen met meer ervaren inventaristoren.

Informatie: Subgroep Avifauna.

Ronald neemt een voor het Gooi nieuwe soort waar: een Amerikaanse wintertaling. Waar? In de Bovenmeent natuurlijk.

Ronald Sinoo

Niet goudgerand

De Bovenmeent zorgt voor verrassingen. Dat bleek op zaterdag 3 maart j.l. maar weer eens. Ik stond achter het observatiescherm de plas te overzien die zich voor het scherm uitstrekt. Voor het eerst sinds tijden wemelde het er weer van de watervogels. Veel grauwe ganzen, smienten en slobenden, waartussen pijlstaarten en krakeenden, maar vooral veel wintertalingen. Enige honderden zwommen in grote, ongeordende groepen rond, druk foeragerend, waarbij ook veel gegrondeld werd.

Om 13.05 uur scande ik de dichtstbijzijnde groep weer een keer met de telescoop (Swift Nighthawk 19x80), tot ik tussen de mannetjes wintertaling een afwijkend exemplaar ontdekte: een witte, verticale streep over de voorflank! "Een Amerikaanse wintertaling!" flitste het door mijn hoofd. Met de zon achter me en de vogel op naar schatting zestig meter afstand kon zelfs een nog belangrijker veldkenmerk vastgesteld worden: de groene vlek rond en achter het oog was aan de bovenzijde niet omljind met een goudkleurig randje. Onderlangs het voorste gedeelte van de groene vlek was een zeer dun lijntje (goudkleurig) te zien, het duidelijkst onder en direct achter het oog. De er omheen zwemmende mannetjes wintertaling vertoonden alle een goudkleurige begrenzing van de groene vlek op de kop, zowel boven- als onderlangs. De witte verticale streep was steeds zeer duidelijk zicht-

baar op de grijze voorflank. Een horizontale witte streep, zoals op de flanken van de omringende mannetjes wintertaling was te zien, ontbrak bij de vogel. Ook bij het grondelen, wat de vogel veel deed, was er geen spoor van een witte horizontale flankstreep. Net als de overige mannetjes wintertaling had de vogel een gele driehoek op de anaalstreep, die zwart omrand was.

Toen ik deze kenmerken eenmaal had vastgesteld, leek mij de mogelijkheid van een rare kruising uitgesloten en concludeerde ik dat dit echt een mannetje Amerikaanse wintertaling moest zijn. Enige jaren hiervoor heb ik bij Tienhoven, zoals zovelen, ook al een mannetje Amerikaanse wintertaling kunnen bewonderen, dus nieuw was de soort voor mij niet. Echter wel nieuw voor het werkgebied van de Vogelwerkgroep

Het Gooi en Omstreken, dus feestelijke reden genoeg om de CDNA in te schakelen.

De vogel foerageerde druk tussen de andere wintertalingen, die hetzelfde deden. Daarbij viel hij een paar keer agressief uit naar andere mannetjes, die kennelijk te dichtbij kwamen. Twee dingen realiseerde ik me hierbij:

1. Hij was de enige agressieve taling. De andere mannetjes deden dit niet, niet naar deze vogel en niet naar de andere mannetjes.

2. De in de buurt zwemmende vrouwtjes liet hij ongemoeid, ook al kwamen ze erg dichtbij. Om 13.45 uur ben ik naar huis gefietst om bevriende vogelaars en de DB-vogellijn te bellen. Dezelfde middag was ik weer ter plaatse bij het observatiescherm, waar een tiental vogelaars kwam opdagen om de vogel te 'twitchen'.

De kenmerken van de Amerikaanse wintertaling

Tekening: Ronald Sinoo

Een nieuw initiatief: de Gooi-jaarlijs. Een aantal van onze leden heeft in 2000 bijgehouden welke soorten er in het Gooi werden waargenomen. Het was een bijzonder goed vogeljaar, maar liefst 229 soorten werden gezien, waaronder als toppers het kleinst waterhoen en de rode rotslijster, die grote groepen vogelaars van elders naar het Gooi lokten.

Hans van Oosterhout

Vruchtbaar vogelen in het Gooi

Eind 1999 ontstond bij Ricardo van Dijk, Marijn Prins en mij het idee om eens bij te gaan houden hoeveel vogelsoorten er nu per jaar in het Gooi worden gezien. We begonnen er direkt mee in 2000. Na een oproep via het Goois Vogelnet, bleken er een aantal vogelaars erg enthousiast te zijn en mee te willen doen met deze "Gooi-Jaarlijs". Met ongeveer 15 vogelaars is er daarom dit jaar extra goed opgelet op de hoeveelheid soorten vogels. Naast eigen waarnemingen zijn ook meldingen opgenomen uit de waarnemingenrubriek van de Korhaan, of die verspreid zijn via het Goois Vogelnet, via de Dutch Birding Vogellijn en ook waarnemingen die via-via tot ons kwamen. Wij hebben alleen verifieerbare waarnemingen opgenomen, dus geen soorten met een niet te vinden waarnemer. Het traceren van die waarnemers heeft soms veel voeten in aarde gehad, maar uiteindelijk is dit voor de meeste soorten gelukt. Het bijhouden van deze lijst leidde er toe, dat de waarnemers beter rondkeken naar wat minder alledaagse vogels. Ze deden beter hun best om een kwartelkoning te vinden bijvoorbeeld. Ook werd bij tijd en wijle gericht gevogeld en dat valt ook wel af te leiden uit het uiteindelijke totaal

aantal soorten. Toch hebben wij niet de pretentie gehad een grote schare aan zeldzaamheden in het Gooi te scoren. De zeldzame soorten vormen slechts de krenten in de pap, niet meer en niet minder. Wij hebben slechts geprobeerd in kaart te brengen hoeveel soorten er verspreid over een heel jaar in het Gooi waar te nemen zijn. Ook een wetenschappelijk onderzoek ligt niet ten grondslag aan deze lijst. Van iedere soort die in 2000 is waargenomen in het Gooi, is bijgehouden wat de eerste datum was waarop hij werd gezien en waar deze waarneming plaatsvond. Eventuele vervolgwarnemingen werden dus niet bijgehouden, dat zou het doel van de Gooi-Jaarlijs voorbijstreven. Terugkijkend op het jaar 2000, zijn er 229 verschillende soorten vogels waargenomen in het Gooi. Dit aantal overtrof onze stoutste verwachtingen. Landelijk gezien is het jaar een topjaar geweest, mede gelet op het aantal schaarse tot zeldzame gasten die in het hele land zijn gezien. Een jaar waarin monniksgier, grijze wouw, bastaardarend, sneeuwuil, brilzeeënd, rode rotslijsters, etc. in Nederland vertoefden. Het Gooi heeft dit jaar niet onder hoeven doen voor dit landelijke geweld. Meerdere malen

zijn grote groepen vogelaars uit heel het land naar het Gooi getogen, om daar kleinst waterhoen of rode rotslijster te kunnen waarnemen. Onderstaand een bloemlezing uit een vruchtbaar jaartje vogelen in het Gooi (voor de details van de diverse waarnemingen wordt verwezen naar de tabel aan het eind van dit artikel).

Duikers, futen en aalscholvers
Eind december werd een roodkeelduiker gezien op het Gooimeer. Verder werden er geen duikers, die immers voornamelijk langs de Nederlandse kust overwinteren, gezien. Er werden meerdere roodhalsfuten en geoorde futen gezien. Meest opmerkelijk was een paartje geoorde fuut dat meerdere legsels grootbracht in de recent uitgegraven waterplassen in de Bovenmeent.

Reigers en verwanten
Er waren in 2000 geen meldingen van woudaapjes, een soort die toch tot voor kort in het Ankeveense plassengebied een van haar laatste bolwerken had. Wellicht zijn we hem definitief kwijt als broedvogel. In de zomermaanden werd er geregeld een kwak gezien in de meer ontogankelijke gedeelten van het Naardermeer. Grote zilverreigers overwinterden in de Keverdijkse polders

en de Bovenmeent. Het hele jaar door zijn er exemplaren waargenomen en aan het einde van de herfst leek het er op dat er weer meerdere exemplaren richting de polders van het Naardermeer trokken om daar wederom te overwinteren.

Kleine zilverreigers werden enkele keren gezien. Meermalen werd er een tweetal gezien in de polders rondom het Naardermeer, wellicht dat deze soort in de nabije toekomst nog eens in het Gooi zal broeden.

Zwarte ooievaars werden enkele malen tijdens de najaarstrek gezien. Uit heel Nederland kwamen erg veel meldingen van deze vogel binnen, wij hebben dus een graantje mogen meepikken.

Zwanen en ganzen

De sneeuwvangans wordt in Nederland veel gezien als ontsnapte vogel, doorgaans hebben deze vogels een ring om een van hun poten. In een grote groep witte ganzen die al jaren bij de Maxis in Muiden rondloopt, zit al tijden een witte fase sneeuwvangans. Het beest heeft geen ring om, maar of het inderdaad een wild exemplaar is.....

De eerste rotvangans werd gezien tussen de grote groepen ganzen in de Boven- en Ondermeent. Het dier heeft hier enkele dagen gezeten. In de Eempolder is ook een rotvangans gezien, toch een soort die voornamelijk aan de Wadden en Noordzeekust dient te verblijven. Ook vloog een grote groep rotvangans 's nachts luid roepend over Muiden.

Grote canadese ganzen komen regelmatig in het Gooi voor. Hoewel het merendeel ontsnapt zal zijn, of voortgekomen is uit ontsnapte ouders, valt niet geheel uit te sluiten dat er ook vogels tussen zitten

die hier op eigen kracht zijn gekomen.

De casarca is ook een probleemvogel. Het valt niet geheel uit te sluiten dat er casarca's uit hun oorspronkelijke broedgebieden kunnen afdwalen naar onze regionen. Doorgaans wordt echter aangenomen dat de soort ontsnapt uit waterwildcollecties. Met name grote groepen casarca's, die gezamenlijk ruïen op en rond het Eemmeer, doen echter vermoeden dat het hier om wilde vogels zou kunnen gaan.

Eenden

Krooneenden werden mondjesmaat door het gehele Gooi waargenomen.

De enige witoogeenden in 2000 waren een vrouwtje dat overwinterde in een van de meertjes van de UNA-fabriek bij Muiden en een vogel die meerdere malen in de Eempolder werd gezien.

Roofvogels

Er schijnt een vale gier over de Eempolders gevlogen te zijn. Deze waarneming ligt momenteel ter beoordeling bij de CDNA. Als de waarneming aanvaard zou worden, zou dit de eerst vale gier voor het Gooi zijn.

Er werd eenmaal een grauwe kiekendief in het Gooi waargenomen, boven de Maatpolder. Visarenden werden onder andere veelvuldig gezien langs de Gooimeerkust en rondom het Naardermeer. Daar zaten op een gegeven moment zelfs drie exemplaren bij elkaar. Er was dit jaar maar één melding van een roodpootvalk, een exemplaar dat boven Hilversum werd gezien.

Slechtvalken werden waargenomen rondom het Naardermeer en in de Eempolders.

Kwartels en rallen

Er was ook nog een melding van een roepende kwartel in de Eempolder.

Voor rallen was 2000 een topjaar in het Gooi. In de Bovenmeent kon men begin juli waterl, porseleinhoen, kwartelkoning en kleinst waterhoen tegelijkertijd horen. In heel Nederland was dit nog niet voorgekomen en veel vogelaars uit het hele land kwamen luisteren.

Op goede avonden waren er in de Bovenmeent zes verschillende porseleinhoenders te horen, een ongekende dichtheid voor deze soort.

Het geroep van in ieder geval twee verschillende kwartelkoningen werd in de Bovenmeent gehoord. Of het tot een broedgeval is gekomen is niet bekend.

Topper van het jaar was ongetwijfeld het kleinst waterhoen, mogelijk werden zelfs twee verschillende mannetjes in de Bovenmeent gehoord.

Kraanvogels en steltlopers

Zowel in het voorjaar als in het najaar zijn er enkele kraanvogels gezien en gehoord.

De hele zomer hebben twee en later één steltkluut in de Bovenmeent rondgelopen.

De Bovenmeent bleek ook voor strandlopers de beste plek in het Gooi. In de Eempolder werden ook enkele soorten waargenomen, maar alle waargenomen strandlopers bleken op een gegeven moment te vinden te zijn in de Bovenmeent.

Op 10 mei was er een gestreepte strandloper in de Bovenmeent, een Amerikaanse dwaalgast, die de laatste jaren steeds vaker in Nederland wordt gezien.

De IJslandse grutto, ondersoort van de gewone grutto werd diverse malen in de Bovenmeent waargenomen.

Ook de enige poelruiter werd gezien in de Bovenmeent. Met name tijdens de zomer waren grote groepen steltlopers te vinden in de Bovenmeent, waaronder zeer veel bosruiters, sommige lieten zich tot op drie meter benaderen.

Meeuwen

Op het eiland de Visdief in het Eemmeer werden tussen de broedende kokmeeuwen enkele zwartkopmeeuwen gezien. Het is onbekend of ze hier ook gebroed hebben.

De waarneming van een geelpootmeeuw was eenmalig. Zoals al enkele winters, verbleef een adulte Pontische meeuw in en rondom de jachthaven van Huizen. Wellicht is dit de meest bezichtigde meeuw van Nederland geworden. Het dier liet zich dan ook meestal erg fraai zien.

Sterns, duiven, koekoeken

Op 26 augustus werd tussen rondvliegende zwarte sterns op het Gooimeer ook een witvleugelstern gezien.

Uilen

Er werden dit jaar enkele velduilen gezien, met name in de nieuwe ruige terreinen rondom het Naardermeer.

Gierzwaluwen, ijsvogels, bijeneters, hop

Een vogelaar die op 4 mei onderweg was naar de rode rotslijster die op de Warandeburg in Blaricum zat, had het geluk vanuit de file op de A1 ter hoogte van Muiderberg, een tweetal alpengierzwaluwen te zien. Deze vogels zijn nog niet aanvaard door de CDNA. Bovendien werd er een alpengierzwaluw waargenomen boven de Hilversumse Meent. De vogel was hoog aan het opschroeven op de thermiek.

Het leek erg goed te gaan met de ijsvogels in het Gooi, gezien de vele meldingen die binnenkwamen. Nu maar hopen dat dit herstel niet teniet wordt gedaan door een strenge winter.

Spechten

Draaihalzen werden niet veel gezien, de enige melding kwam van de Goudwespmeent op 4 mei.

Leeuweriken en zwaluwen

Het ziet er naar uit dat de kuifleeuwerik nu toch volledig uit het Gooi is verdwenen. Er werd er niet eentje waargenomen.

Op 28 augustus werd de eerste roodstuitzwaluw voor het Gooi waargenomen in de Bovenmeent. Leuk om te vermelden is dat tot ver in december drie boerenzwaluwen en een oeverzwaluw te vinden waren aan de Gooimeerkust in Huizen. Veel vogelaars hebben deze vogels, die allang in Afrika hadden moeten zitten, kunnen bewonderen.

Piepers en kwikstaarten

De waargenomen duinpieper was waarschijnlijk op doortrek, want ondanks intensieve zoekpogingen kon hij de dag erna niet meer worden teruggevonden.

Meerdere roodkeelpiepers op doortrek werden gemeld, zo was er op 9 mei eentje langdurig aanwezig in de Bovenmeent (Waar anders?). De groepen waterpiepers die in het Gooi overwinteren lijken overigens ieder jaar groter te worden.

In 2000 was er een extreem vroege waarneming van een gele kwikstaart. Al op 26 februari werd er eentje in de Eempolders gezien. Engelse en noordse kwikstaart, die vroeger als ondersoorten van de ge-

wone gele kwikstaart werden beschouwd, werden vooral in het voorjaar gezien.

De grote gele kwikstaart, werd behalve op trek in het najaar, enkele malen overwinterend aangetroffen in het centrum van o.a. Bussum en Hilversum.

Pestvogel, winterkoning en heggemus

Hoewel er in de vroege winter sprake was van een flinke invasie van pestvogels in heel Nederland, kwam het Gooi er bekaaid af. Ondanks intensieve zoekpogingen werd slechts een exemplaar gezien en daar bleef het bij. De klassieke plekken in Naarden en Bussum bleven leeg, daar de besdragende struiken die voorheen als een magneet op pestvogels werkten, allemaal gerooid waren.

Lijsters

Het ziet er naar uit dat steeds meer roodborsttapuiten in het Gooi overwinteren, ook deze winter werden er weer meerdere exemplaren gezien.

De eerste waarneming van een rode rotslijster in het Gooi was op 4 mei op de Warandeburg in Blaricum. Er werden dit jaar in Nederland maar liefst drie rode rotslijsters gezien, en wij, o gelukkigen, mochten daarvan meegenieten. De vogel was een enkele middag te bewonderen, aan het eind van de middag vloog het dier hoog weg.

Op de Tafelbergheide waren in April meerdere beflijsters meerdere dagen te vinden.

Zangers

Op 8 mei was er kortstondig een orpheusspotvogel aanwezig bij de Stichtse Brug. Deze soort rukt steeds meer op richting Nederland.

Op 23 september werd een bladkoning gezien in Bussum. Deze soort die doorgaans langs de kust trekt, wordt niet veel in het Gooi waargenomen.

Vliegvangers, wielewaal en klauwieren

Op 30 april werd er kortstondig een vrouwtje kleine vliegvanger waargenomen in de tuin van een vogelaar in Blaricum. Dit was de enige waarneming van deze soort in het Gooi dit jaar.

De winter van 1999/2000 leverde maar liefst minstens drie verschillende overwinterende klapeksters op. Met name de grote heidevelden bleken erg

populair als overwinteringsgebied van deze soort.

Kraaien

Op 23 januari werd er een raaf gezien bij het Blukbos. Wellicht was deze vogel afkomstig van de Stulp, waar de soort al jaren broedt. Zou er misschien in de nabije toekomst hoop zijn op de komst van de raaf als broedvogel in het Gooi?

Horzen

Op 30 april waren er twee grauwe horzen aanwezig in een volkstuintencomplexje in de Eempolder. De volgende

dag konden deze vogels niet meer worden teruggevonden.

Escapes

Deze soorten zijn ontsnapt of hebben ontsnapte voorouders, maar verlevendigen het avifaunabeeld van het Gooi oprecht.

Al met al werden er in het Gooi in het hele jaar 2000 maar liefst 229 verschillende soorten waargenomen, waarmee maar weer eens blijkt dat het Gooi met al haar natuurschoon niet hoeft onder te doen voor andere plekken in Nederland.

Duikers, futen en aalscholvers

Roodkeelduiker	23 december	Huizerpier
Dodaars	1 januari	Hilversums Kanaal
Fuut	1 januari	Diverse plaatsen
Roodhalsfuut	22 maart	Dammerkade
Geoorde fuut	12 maart	Zomerkade, Gooimeer
Aalscholver	1 januari	Naardermeer

Reigers en verwanten

Roerdomp	17 januari	Naardermeer
Kwak	30 mei	Naardermeer
Kleine zilverreiger	21 april	Bovenmeent
Grote zilverreiger	9 januari	Naardermeer
Blauwe reiger	1 januari	Diverse plaatsen
Purperreiger	30 maart	Naardermeer
Zwarte ooievaar	27 juli	Bussum
Ooievaar	1 januari	Nederhorst den Berg
Lepelaar	2 maart	Noordwal, Huizen

Zwanen en ganzen

Knobbelzwaan	2 januari	Conversbos
Kleine zwaan	9 januari	Naardermeer
Wilde zwaan	9 januari	Naardermeer
Sneeuwganzen	3 april	Muiden
Taigarietganzen	2 januari	Gooilust
Toendriarietganzen	2 januari	Centrum Bussum (ov)
Kleine rietganzen	14 januari	Keverdijkse Polder
Grauwe ganzen	1 januari	Naardermeer
Kolganzen	1 januari	Diverse plaatsen
Grote canadese ganzen	3 januari	Kortenhoefse Plassen
Brandganzen	1 januari	Naardermeer
Rotganzen	11 juli	Bovenmeent
Casarca	18 april	Spiegelplas
Bergeend	2 januari	Gooimeerkust

Eenden

Krooneend	9 januari	Naarden
Tafeleend	2 januari	Anna's Hoeve
Witoogeend	9 januari	IJmeerkust
Kuifeend	2 januari	Anna's Hoeve

Topper	30 januari	IJmeerkust
Eider	11 april	Gooimeer
Nonnetje	2 januari	IJmeerkust
Brilduiker	1 januari	Naardermeer
Grote zaagbek	1 januari	Naardermeer
Middelste zaagbek	16 januari	Gooimeer
Krakeend	2 januari	IJmeerkust
Smient	1 januari	Diverse plaatsen
Slobeend	9 januari	Naarden
Wilde eend	1 januari	Diverse plaatsen
Pijlstaart	9 januari	Naardermeer
Zomertaling	17 maart	Eempolder
Wintertaling	9 januari	Naardermeer

Roofvogels

Vale gier	13 augustus	Eempolder
Wespendief	25 april	Hilversum
Zwarte wouw	16 april	Bloemendaler Polder
Rode wouw	16 april	Oud Naarden
Bruine kiekendief	26 maart	Eempolder
Blauwe kiekendief	9 januari	Eempolder
Grauwe kiekendief	5 april	Maatpolder
Havik	16 januari	Hilversum
Sperwer	3 januari	Langsakker, Laren
Buizerd	1 januari	Naardermeer
Visarend	17 januari	Naardermeer
Torenvalk	9 januari	Heide 't Bluk
Roodpootvalk	14 mei	Siriusstraat, Hilversum
Smelleken	1 januari	Noordpolder te Veld
Boornvalk	11 april	Bovenmeent
Slechtvalk	15 januari	Noordpolder te Veld

Kwartels en rallen

Kwartel	25 mei	De Kampen, Blaricum
Wateral	16 januari	Gooimeerkust
Porseleinhoen	17 april	Bovenmeent
Kleinst waterhoen	29 juni	Bovenmeent
Kwartelkoning	28 juni	Bovenmeent
Waterhoen	1 januari	Hilversum
Meerkoet	1 januari	Naardermeer

Kraanvogels en steltlopers

Kraanvogel	1 april	Loosdr. weg, Hilversum
Scholekster	15 januari	Gooimeerkust
Steltkluut	17 mei	Bovenmeent
Kluut	4 maart	Eempolder
Kleine plevier	18 maart	Naardermeer, Baggerdepot
Bontbekplevier	5 februari	Eempolder
Strandplevier	10 april	Eempolder
Goudplevier	15 januari	Eempolder
Zilverplevier	29 maart	Zomerdijk Eempolder
Kievit	23 januari	Eempolder
Kanoet	2 april	Bovenmeent
Kleine strandloper	22 maart	Eempolder
Temminck's str.loper	7 mei	Bovenmeent
Gestreepte str.loper	10 mei	Bovenmeent
Krombekstrandloper	22 juni	Bovenmeent
Bonte strandloper	15 januari	Noordpolder te Veld
Kernphaan	23 januari	Eempolder
Bokje	25 december	Huizerpier
Watersnip	2 januari	Bussumerheide
Houtsnip	17 januari	Kortenhoefse Plassen
Grutto	23 januari	Korte Maatskade
Rosse grutto	8 april	Vogelhut, Eemmeer
Regenwulp	22 maart	Eempolder
Wulp	15 januari	Maatpolder
Zwarte ruiter	28 februari	Eempolder
Tureluur	28 februari	Eempolder
Poelruiter	5 mei	Bovenmeent
Groenpootruiter	21 april	Bovenmeent
Witgat	15 januari	Zuidpolder te Veld
Bosruiter	14 april	Stichtse Brug
Oeverloper	14 februari	Noordpolder te Veld
Steenloper	21 juli	IJmeerkust, Muiden
IJslandse grutto	26 maart	Eempolder

Meeuwen

Zwartkopmeeuw	8 april	De Visdief, Eemmeer
Dwergmeeuw	15 april	Stichtse Brug
Kokmeeuw	1 januari	Diverse plaatsen
Stormmeeuw	1 januari	Diverse plaatsen
Zilvermeeuw	1 januari	Hilversum
Kleine mantelmeeuw	16 januari	Gooimeerkust
Geelpootmeeuw	10 december	Huizerpier
Pontische meeuw	13 februari	Eempolder
Grote mantelmeeuw	16 januari	Gooimeerkust

Sterns, duiven, koekoeken

Visdief	9 april	Naardermeer
Zwarte stern	18 april	Naardermeer
Witvleugelstern	26 augustus	Huizerpier
Holenduif	2 januari	Corversbos
Houtduif	1 januari	Diverse plaatsen
Turkse tortel	1 januari	Diverse plaatsen
Zomertortel	7 mei	Oud Eemnes.weg, Eemnes
Koekoek	16 april	Oud Naarden

Uilen

Kerkuil	20 januari	Fort Uitermeer
Steenuil	13 maart	Bijvanck, Blaricum
Bosuil	1 januari	Bussum
Ransuil	12 februari	Corversbos
Velduil	6 april	Keverdijk

Gierzwaluwen, ijsvogels, bijeneters, hop

Gierzwaluw	16 april	Oud Naarden
Alpengierzwaluw	4 mei	A1, t.h.v. Muiden
Ijsvogel	15 januari	Muiden
Bijeneter	7 oktober	Warande, Blaricum

Hop 3 april Vijfhoek, Diemen

Spechten

Draaihals	4 mei	Hilversumse Meent
Groene specht	22 januari	Gooilust
Zwarte specht	21 januari	Corversbos
Grote bonte specht	1 januari	Diverse plaatsen
Kleine bonte specht	8 januari	Koggewagen, Blaricum

Leeuweriken en zwaluwen

Boomleeuwerik	2 januari	Corversbos
Veldleeuwerik	9 januari	Naardermeer
Oeverzwaluw	17 maart	Naardermeer
Boerenzwaluw	17 maart	Naardermeer
Roodstuitzwaluw	28 augustus	Bovenmeent
Huiszwaluw	12 april	Naardermeer

Piepers en kwikstaarten

Duinpieper	22 april	Bussumerheide
Boompieper	26 maart	Tafelbergheide
Graspieper	2 januari	Franse Kampheide
Roodkeelpieper	9 mei	Bovenmeent
Oeverpieper	23 september	Huizerpier
Waterpieper	1 januari	Naardermeer
Engelse kwikstaart	9 mei	Oostermeent, Blaricum
Gele kwikstaart	26 februari	Eempolder
Noordse kwikstaart	3 april	Stichtse Brug
Grote gele kwikstaart	8 januari	Postkantoor, Bussum
Witte kwikstaart	4 januari	Bovenmeent
Rouwkwikstaart	18 maart	Bovenmeent

Pestvogel, winterkoning en heggenmus

Pestvogel	27 december	Plaggenweg, Bussum
Winterkoning	1 januari	Diverse plaatsen
Heggenmus	1 januari	Hilversum

Lijsters

Roodborst	1 januari	Diverse plaatsen
Nachtegaal	23 april	Naardermeer
Blauwborst	17 maart	Diverse plaatsen
Zwarte roodstaart	22 maart	Diverse plaatsen
Gekraagde roodstaart	7 april	Laarder Wasmeeer
Paapje	23 april	Naardermeere
Roodborsttapuit	1 maart	Tafelbergheide
Tapuit	6 april	Warande, Oostermeent
Rode rotslijster	4 mei	Warande, Oostermeent
Beflijster	6 april	Warande, Oostermeent
Merel	1 januari	Diverse plaatsen
Kramsvogel	1 januari	Hilversum
Zanglijster	16 januari	Naarderbos
Koperwiek	2 januari	Franse Kampheide
Grote lijster	22 januari	Gooilust

Zangers

Sprinkhaanzanger	15 april	Naarderbos
Snor	26 maart	Wijde Blik
Spotvogel	10 mei	Gemaal Eempolder
Orpheusspotvogel	8 mei	Stichtse Brug
Bosrietzanger	15 mei	Naardermeer
Kleine karekiet	18 april	Bergse Pad
Rietzanger	2 april	Naardermeer
Grote karekiet	29 april	Naardermeer
Braamsluiper	16 april	Slangenkruid, Huizen
Grasmus	16 april	Oud Naarden
Tuinfluter	8 april	Oud Naarden
Zwartkop	6 januari	Waterpad, Blaricum
Bladkoning	23 september	Brandweer Bussum
Fluiter	17 april	Naarderstraat, Huizen

Tijftjaf	1 januari	Hilversum	Roek	1 januari	Polder twv Vecht
Fitis	22 maart	Eempolder	Zwarte kraai	1 januari	Hilversum
Goudhaan	1 januari	Corversbos	Bonte kraai	23 januari	Eempolder
Vuurgoudhaan	1 januari	Hilversum	Raaf	23 januari	Blukbos

Vliegenvangers, wielewaal en klauwieren

Grauwe vliegenvang.	6 mei	Laarder Wasmeer
Kleine vliegenvanger	30 april	Koggewagen, Blaricum
Bonte vliegenvanger	22 april	Westerheide
Wielewaal	7 mei	Oud Naarden
Klapekster	12 januari	Tafelbergheide

Mezen

Baardman	20 februari	Oud Naarden
Staartmees	1 januari	Diverse plaatsen
Glanskop	2 januari	Hilversum
Matkop	2 januari	Westerheide
Kuifmees	2 januari	Corversbos
Zwarte mees	2 januari	Westerheide
Pimpelmees	1 januari	Hilversum
Koolmees	1 januari	Hilversum
Buidelmees	3 april	Muiden

Klevers, kruipers, spreeuwen, mussen

Boomklever	1 januari	Hilversum
Boomkruiper	1 januari	Diverse plaatsen
Spreeuw	1 januari	Naardermeer
Huismus	1 januari	Bussum
Ringmus	2 januari	Hilversum

Kraaien

Gaai	1 januari	Diverse plaatsen
Ekster	1 januari	Diverse plaatsen
Kauw	1 januari	Diverse plaatsen

Vinken

Vink	1 januari	Diverse plaatsen
Keep	2 februari	Hilversum
Europese kanarie	29 september	Tafelbergheide
Groenling	1 januari	Hilversum
Putter	2 januari	Hilversum
Sijs	1 januari	Hilversum
Kneu	18 maart	Eempolder
Grote barmsijs	21 oktober	Corversbos
Kruisbek	30 januari	Zuiderheide
Goudvink	2 januari	Laarder Wasmeer
Appelvink	2 januari	Laarder Wasmeer

Gorzen

IJsgors	4 januari	Oostermeent, Blaricum
Sneeuwgorz	7 maart	Maatpolder, Eemnes
Geelgorz	3 november	Gooise Zomerkade
Rietgorz	16 januari	Zanddijk, Naarden
Grauwe gorz	30 april	Gooyergracht, Eempolder

Escapes

Zwarte zwaan	15 januari	Eempolder
Indische gans	15 januari	Horstermeer
Canadese gans (min)	26 februari	Eempolder
Nijlgans	9 januari	Eempolder
Kaneeltaling	26 april	Bovenmeent
Mandarijneend	2 januari	Hilversum
Carolinaeend	7 januari	Mouwtje, Bussum
Fazant	16 januari	Naarden

In Memoriam Jaap Taapken

Op 18 maart j.l. is, geheel onverwacht, Jaap Taapken overleden. Jaap was al vanaf het eerste uur lid van de vogelwerkgroep. Veel leden van de vogelwerkgroep kennen hem als een bevlogen natuurbeschermer en vogelkenner zonder weerga. Bij zijn overlijden was Jaap Taapken net 76 jaar geworden. Al van jongs af aan voelde Jaap zich verbonden met de natuur. Reeds op negenjarige leeftijd sloot hij zich aan bij district het Gooi van de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie. In 1941 verscheen al een eerste artikel van zijn hand over het broeden van de geoorde fuut op het Laarder Wasmeer. Daar bleef het niet bij, in de loop der jaren is zijn lijst van

publicaties indrukwekkend lang geworden. Jaap publiceerde artikelen in diverse bladen, zoals Wiek en Snep (voorloper van Het Vogeljaar), Limosa, Ardea, het zoogdierentijdschrift Huid en Haar, dat hij zelf had opgericht, maar natuurlijk vooral ook in Het Vogeljaar. Dit blad is dit jaar toe aan de negenveertigste jaargang en Jaap is er vrijwel vanaf het begin redacteur van geweest.

In het begin van de jaren veertig werkte Jaap als assistent-beheerder bij het Goois Natuurreservaat. Later was hij een aantal jaren werkzaam bij het Rijksmuseum voor Natuurlijke Historie te Leiden, waar hij zich vooral bezig hield met het ringonderzoek. Hij legde er een gedegen

basis voor de systematische opzet van het Nederlandse onderzoek. Vanaf het eind van de jaren zestig tot aan zijn pensionering werkte hij bij het Telegraafconcern als redactiemedewerker van diverse bladen, waaronder Tros Kompas. Daarnaast was hij al die jaren in zijn vrije tijd, behalve als hoofdredacteur van Het Vogeljaar en Huid en Haar, ook actief in diverse organisaties. Zo was Jaap onder andere secretaris van de landelijke NJN en enkele jaren lid van de ledenraad van Vogelbescherming Nederland. Bovendien schreef hij een aantal boeken over vogels en werkte ook mee aan vertalingen en bewerkingen van een aantal buitenlandse uitgaven. Samen met Henk Lichtenbeld vertaalde hij bijvoor-

beeld het bekende vogelboek "Elseviërs gids van de Europese vogels" van Heinzel, Fitter & Parslow.

Ook op het gebied van de natuurbescherming was Jaap Taapken zeer actief. Hij was faaiiekant tegenstander van de jacht en hij was dus zeer fel gekant tegen de laffe moordpartijen en op trekvogels, die met name in de Pyreneeën zeer fanatiek worden aangericht. Diverse keren ging hij daar in de trektijd persoonlijk op af en deed pogingen om het afschieten te voorkomen. Hij protesteerde er ook tegen door middel van artikelen, door overheden aan te schrijven en door diverse handtekeningacties te voeren. Bij dit soort protestacties ging hij nooit onbezonnen te werk. Altijd probeerde hij met goede argumenten mensen te overtuigen van de zinloosheid van de jachtpartijen.

Gemeentes en instellingen als Staatsbosbeheer werden regelmatig benaderd met suggesties om gebieden aantrekkelijker te maken voor vogels en ook natuurlijk als het gevoerde beleid hem niet aanstond. Als door het kappen van bomen een reigerkolonie dreigde te verdwijnen of als er gekapt of gesnoeid werd in het broedseizoen, dan werd men bestookt met reeksen telefoontjes en bedolven onder een lawine van briefjes.

Naast dit alles was Jaap ook nog actief als reis Leider voor natuurritten. Vele malen nam hij groepen vogelaars onder zijn hoede op reizen naar interessante vogelgebieden in diverse landen van Europa, zoals Frankrijk, Cyprus en zelfs naar Spitsbergen. Bovendien was Jaap ook nog een enthousiast fotograaf. Hij legde zich daarbij niet in de eerste plaats toe op fotograferen van vogels. Hij richtte zich vooral op het voor de toekomst vastleggen van speci-

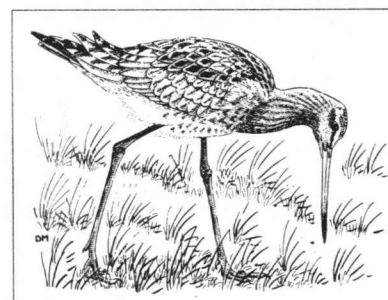
fieke biotopen die belangrijk zijn voor vogels, omdat hij zoveel van dergelijke gebieden kwalitatief achteruit zag gaan of geheel zag verdwijnen. In 1977 was hij mede-initiatiefnemer bij de oprichting van het Natuurfotografengilde.

Dag en nacht was hij met al dat werk in touw. Rust gunde hij zich nooit. Geen enkel moment. De vogels waren bij al die activiteiten de rode draad. Als hij zijn dagelijkse wandelingen maakte met de honden op de hei of in het bos, dan observeerde hij ondertussen de vogels. Hij was een scherp waarnemer en hoefde maar een glimp van een wegvlochtende vogel op te vangen of een simpel piepgeluidje te horen en hij wist al om welke soort het ging. Tijdens die wandelingen liep hij dan te mijmeren en te prakkizeren over allerlei verschijnselen die hij waarnam. Hoe gevoelig is de roodborsttapuit voor de invloeden van recreanten op de hei? Wat is de oorzaak van de achteruitgang van de huiszwaluw? Verdwijnen voor die soort geschikte plaatsen om nesten te bouwen of gaat de populatie achteruit omdat er minder insecten zijn? Met dit soort vragen was Jaap altijd bezig en als je hem dan weer tegen kwam, sprak hij over de hypothesen die hij over dit soort effecten had ontwikkeld en gebruikte die discussies met jou om zijn ideeën te testen. Meestal kwam er dan naar verloop van tijd wel een of ander artikelje over zo'n onderwerp tevoorschijn of hij schreef er over in de talloze brieven die hij dagelijks uitwisselde met auteurs van het Vogeljaar. Hij onderhield met talloze auteurs voortdurend nauwe contacten, zowel in binnen- als buitenland. Ook binnen de vogelwerkgroep was hij een bekende figuur. Een belangrijke bijdrage leverde

Jaap aan het tot stand komen van onze avifauna, het boek "Vogels tussen Vecht en Eem", waarvan Jaap, samen met mijzelf en Dick Jonkers de eindredacteur was. Aan dit project hebben we jaren samen gewerkt en de laatste periode zaten we dagelijks bij elkaar, omringd door stapels foto's en manuscripten. Het boek werd uitgegeven in 1987 ter gelegenheid van het twintigjarig bestaan van de Vogelwerkgroep. Namens de Vogelwerkgroep was hij eveneens betrokken bij de oprichting van de Stichting Het Knobbelzwanen Platform, die zich inzette voor het beperken van afschot van knobbelzwanen in graslandgebieden.

Als erkenning voor zijn inspanningen op het gebied van natuurbescherming werd Jaap in 1974 door Vogelbescherming bekroond met een "Gouden Lepelaar". In 1993 werd hij bekroond met een "Zilveren Anjer", die hem persoonlijk werd uitgereikt door Prins Bernhard. Het overlijden van Jaap Taapken betekent een groot verlies. Namens de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, en namens de redactie van Het Vogeljaar, wens ik familie en vrienden veel sterkte toe voor de komende tijd.

ROB KOLE

Grutto

Programma

Zondag 6 mei: Dagexcursie naar Maasvlakte en Voornse Duin o.l.v. Eric-Hans Stigt-Thans, Bertus van de Brink en Wim le Clercq.

Vertrek om 5.30 u. vanaf het parkeerterrein bij station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw).

Zaterdag 19 mei: Ochtend wandelexcursie naar Tienhovens Kanaal o.l.v. Marc van de Pol en Jan Terlouw. Vertrek om 5.30 u. vanaf de parkeerplaats tegenover de ingang van Vliegveld Hilversum.

Zondag 10 juni: Ochtend wandelexcursie in de Hornpolder (rondje Vecht en Spiegelmeer) o.l.v. Frank v.d. Weijer.

Vertrek om 5.00 u. vanaf de parkeerplaats bij de RK Willibrorduskerk in Nederhorst den Berg.

Zaterdag 23 juni: Fiets ochtend excursie rond het Gooimeer (ongeveer 40 km) o.l.v. Marc van de Pol en Roel Zijlstra.

Vertrek om 6.00 u. vanaf de haven van Huizen

Vrijdag 7 tot zondag 9 september: Najaarsweekeinde Lauwersmeer. Hopelijk is het M.K.Z. dan onder controle, zodat deze geen roet in het eten kan gooien. Dit is een kampeerweekend. Er wordt gebruik gemaakt van de accommodatie van camping "Lauwerszee" te Vierhuizen. Wanneer u niet beschikt over een tent of caravan, dan is er (beperkte) mogelijkheid aanwezig om te logeren in de kampeerboerderij (maximaal 40 personen). De excursies vertrekken op vrijdag om 12.00 uur, zodat u in de ochtend voldoende gelegenheid hebt om te reizen en uw tent op te zetten. Het weekend eindigt zondag aan het einde van de middag. Fietsen zijn voor u gehuurd en vrijdagavond is er soep en zaterdag en zondag wordt voor eten en drinken gezorgd.

Opgave dient schriftelijk te geschieden bij Joke van Velsen met vermelding van uw naam, adres en telefoonnummer. Tevens dient u aan te geven of u gebruik maakt van uw eigen tent/caravan of van de kampeerboerderij. De kosten bedragen f 125,- per persoon (overnachtingen, fietsen, eten en drinken, organisatiekosten). Dit bedrag dient uiterlijk 15 augustus overgemaakt te zijn op postrekening nr. 2529179 van de penningmeester van de VWG Het Gooi e.o. te Utrecht onder vermelding van najaarsweekend Lauwersmeer. Indien op uiterlijk 20 augustus dit bedrag niet is bijgeschreven op de postrekening van de penningmeester dan is deelname niet meer mogelijk.

Zondag 23 september: Dagexcursie Flevopolders o.l.v. Wim Leclercq en Frank v.d. Weijer.

Vertrek om 6.30 uur vanaf de parkeerplaats bij station Bussum Zuid. Meenemen een stoeltje om zittend met de telescoop de vogels goed te kunnen bekijken. Verder natuurlijk ook eten en drinken.

Zaterdag 13 oktober: Lange ochtend- wandelexcursie in de Vijfhoek bij Muiden o.l.v. Ricardo van Dijk.

Vertrek om 7.30 uur bij de carpoolplaats aan de afslag van de A1 Muiden/Weesp. Eten, drinken en laarzen meenemen wordt aanbevolen. Einde excursie circa 14.00 u.

Zondag 28 oktober: Ochtend- wandelexcursie Tienhovens kanaal o.l.v. Wim Leclercq en Jan Terlouw.

Vertrek om 8.30 uur vanaf het parkeerterrein tegenover Vliegveld Hilversum

Zaterdag 10 november: Ochtend- wandelexcursie Hilversumse Bovenmeent o.l.v. Yolande Bosman en Fred van Klaveren.

Vertrek om 8.30 uur vanaf de parkeerplaats aan het einde van de Verlengde Fortiaan in Naarden.

Zondag 25 november: Ochtend- wandelexcursie Gooimeerkust en Huizer Eng

Vertrek om 9.00 uur vanaf de parkeerplaats bij de Haven van Huizen.

Zaterdag 8 december: Ochtend- wandelexcursie Amsterdamse Waterleiding (Loenerveense plas) o.l.v. Jan van Bergeijk en Adri Vermeule.

Vertrek om 9.00 uur vanaf de parkeerplaats bij station Bussum Zuid.

Zaterdag 12 januari 2002: Ganzenexcursie Friesland
Vertrek vanaf de parkeerplaats bij station Bussum Zuid.

Zondag 27 januari: Ochtend- wandelexcursie over de 's-Gravelandse Landgoederen o.l.v. Yolande Bosman en Fred van Klaveren.

Vertrek om 8.30 uur vanaf de parkeerplaats bij landgoed Gooilust

Zaterdag 9 februari: Ochtend- wandelexcursie De Stulp/Pluismeer o.l.v. Adri Vermeule.
Vertrek om 8.30 uur vanaf de parkeerplaats bij het midgetgolfterrein in de Lage Vuursche.

Zondag 24 februari: Ochtend- wandelexcursie bij de Stichtse Brug en naar de vogelhut aan het Eemmeer

Vertrek om 8.30 uur vanaf de parkeerplaats bij het surfstrand in Huizen.

12, 13 en 14 april: Voorjaarsweekend op Terschelling

Excursies **binnen** ons werkgebied vertrekken altijd vanaf de plaats waar de excursie wordt gehouden. Bij excursies **buiten** ons werkgebied wordt steeds vertrokken vanaf station Bussum Zuid (bij het stationsgebouw). Leden die niet over een auto beschikken kunnen vanaf dit verzamelpunt meerijden. Mocht u willen deelnemen aan een bepaalde excursie **binnen** ons werkgebied, maar ondervindt u problemen met het bereiken van de plaats van samenkomst omdat u b.v. niet over eigen vervoer beschikt, schrijf dan een briefje aan Joke van Velsen (adres achter in de Korhaan), Geprobeerd zal dan worden een passende oplossing voor u te vinden, Deelnemers aan de excursies wordt dringend verzocht om bij alle excursies **voor** de aangegeven tijd aanwezig te zijn, zodat op tijd vertrokken kan worden.

Bij afmelding tot een week van tevoren bij weekends en excursies waarvoor betaald moet worden, worden administratiekosten in rekening gebracht. Als u later afmeldt wordt maximaal 50% terugbetaald.

Voor de goede orde wijzen wij erop dat de in het programma aangekondigde excursies, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld, in principe uitsluitend bedoeld zijn voor leden en huisgenootleden van de VWG. U wordt dringend verzocht naar deze excursies geen **kleine kinderen** en geen **honden** mee te nemen. Dit geldt uiteraard ook voor de weekenden.

Ontvangen Literatuur

Samenstelling: Ruud Willemstein

Genoemde artikelen zijn slechts een selectie en vormen niet de complete inhoudsopgave.

Apus, uitgave van de stichting Gierzwaluwenwerkgroep - Nederland, jrg 7 no 2, dec. 2000:

Een studie van de gierzwaluwen in Lapland – Artikel over een gierzwaluwkolonie in Dokkas

Ervaringen met gierzwaluwen in Afrika

Boomblad, jrg 13 no 1, feb. 2001:

Roofvogelvervolgning nog steeds actueel – Roofvogels worden er vaak van beschuldigd dat ze een achteruitgang veroorzaken in dierpapulaties in het cultuurlandschap. Ook leeft het idee dat het goed gaat met de roofvogel, terwijl dit maar voor enkele soorten het geval is. Om de vervolging van roofvogels tegen te gaan, heeft de Werkgroep Roofvogels Nederland een cursus ontwikkeld om roofvogelvervolgning te herkennen en op te sporen.

Dutch Birding, Dutch Birding Association, jrg 23 no 1, 2001:

Alpenheggenmussen in Den Helder in april 2000 en op Terschelling in mei 2000

– In april/mei 2000 werden kort na elkaar twee alpenheggenmussen waargenomen in Nederland. Dit waren de eerste gevallen sinds 1986 toen in het voorjaar eveneens twee alpenheggenmussen in Nederland werden vastgesteld.

Stelstrandloper in Noord-Holland in juli 2000 – Op 22-24 juli 2000 werd een adulte stelstrandloper waargenomen op drie achtereenvolgende locaties in Noord-Holland.

Fitis, Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland jrg 36 no 4, 2000:

Opnieuw grondbroedende meeuwen in Haarlem – Waarneming van grondbroedende kleine mantelmeeuwen en zilvermeeuwen binnen de gemeentegrenzen van Haarlem.

De Gierzwaluw, Vogelwerkgroep Amsterdam, jrg 38 no 3 en 4 feb. 2001.

De Graaspleper, Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN): Natuurgebieden in Noord-Holland; Deel 1: Waal en Burg – Dit artikel is het eerste

in een reeks van artikelen over belangrijke natuurgebieden in Noord-Holland. In deze eerste bijdrage wordt een van de oudste reservaten beschreven van Natuurmonumenten: het uitgebreide wetland en weidegebied "Waal en Burg" in de polder Waalenburg op Texel.

Moerasvogels en beheer: het effect van rietmaaien en waterpeilbeheer – Behalve rietmaairegimes en waterpeilszenario's speelt ook de verticale structuur van riet een rol bij de diversiteit en hoge dichtheden van moerasvogels.

Wat doet de kanoet? – Ecologisch onderzoek met behulp van individueel herkenbare vogels.

De Kieft, Vogelbeschermingswachter Zaanstreek, jrg 25 no 1, maart 2001: Broedvogelinventarisatie Kalverpolder 2000.

Knipseelkrant, Stichting Kritisch Fauna-beheer, jrg 24 no 5 en 6, jan. 2001.

De Kruisbek, Vogelwacht Utrecht, jrg 44 no 1, feb. 2001:

Weidevogelbescherming.

Het project uilen en zwaluwen: soortbescherming met een integrale aanpak. Kleurrijke randfiguren: paapjes en roodborsttapuiten.

Mens en Natuur, IVN Vereniging voor natuur- en milieueducatie, jrg 52 no 1, voorjaar 2001:

Mus in de spotlights – Waarom verdwijnen ze langzamerhand uit ons straatbeeld?

De Mourik, Vogelwerkgroep Rijk van Nijmegen e.o., no 1, 2001.

Natuurbehoud, Vereniging natuurmonumenten, jrg 32, feb. 2001.

Natuur en Milieu, Stichting Natuur en Milieu, jrg 25 no 1/2, feb. 2001:

Tunnelvisie – Een weg onder de Vechtstreek dreigt het Naardermeer weer eens droog te leggen.

Idem, jrg 25, no 3, maart 2001.

NatuurNabij, IVN Eemland, jrg 29 no 1, maart 2001.

Noordhollands Landschap, Stichting Het Noordhollands Landschap, jrg no 1, maart 2001:

Snippers in het landschap – Soms is natuur in Noord-Holland maar een snipper in het landschap: klein, maar waardevol. Dit artikel beschrijft 11 van zulke groene snippers. Stuk voor stuk een bezoekje waard, al dan niet in excursieverband.

Onze Waard, Natuur- en Vogelwacht De Alblasserwaard, jrg 31 no 4, Jaarverslag 2000.

De Steenloper, Vogelwerkgroep Den Helder, jrg 19 no 100, februari 2001: De trek van de steenloper vanuit Canada naar Europa.

De Takkeling, jrg 9 no 1, 2001: Roofvogels als volksvermaak Vervolg van roofvogels in Nederland in 2000 Overwinterende slechtvalken in Zierikzee.

De Tringlaan, Vogelwerkgroep Schagen e.o., jrg 24 no 1, feb. 2001.

Vanellus, Bond van Friese Vogelbeschermingswachten, jrg 54 no 1, feb. 2001.

Van Nature, Nieuws van Vereniging Natuurmonumenten, jrg 10 no 12, december 2000

Idem, jrg 11 no 1, jan. 2001.

Het Vogeljaar, Tijdschrift voor vogelstudie en vogelbescherming, jrg 49 no 1, feb. 2001:

Over de gevolgen van het openen van gierzwaluwnestkasten – Van de gierzwaluwen die op de nestplaats worden verstoord, keert 50% niet meer terug op het nest.

Boerenzwaluwen
Plaatstrouw, kleed- en geslachtskenmerken van in Noord-Nederland overwinterende stormmeeuwen.

Vogels, Tijdschrift over vogels en vogelbescherming, jrg 21 no 122, maart/april 2001:

De verrassende terugkeer van de kwartelkoning – In Nederland is de kwartelkoning een ernstig bedreigde vogelsoort. Sinds 1997 is er echter een onverwacht herstel te zien. Een duurzaam verschijn-

sel of een onzeker geschenk uit het oosten?

Temperatuurstijging laat vogels niet koud – Het klimaat verandert in een rap tempo. Voor veel vogels ligt dat tempo te hoog om zich aan te kunnen passen. Koolmees en bonte vliegenvanger worstelen al met hun voortplantingsschema. Gespecialiseerde vogels krijgen het zwaar.

Vogelnieuws, Vogelbescherming Nederland i.s.m. de Kerkuilen werkgroep Nederland, jrg 14, no 1, maart 2001: Speciaal nummer over ooievaars.

Vrienden van het Gooi, jrg 2001 no 1: De Zes Bergenroute – Beschrijving van een wandelroute van 17 km rond Huizen.

De Wijde Blik, jrg 16 no 2000/2, jan. 2001:

Tunnel: Ja! Tunnel: Nee! – In de discussie over de bereikbaarheid van de zuidflank van de Noordvleugel van de Randstad is de verbinding tussen de A6 en de A9 opnieuw ter tafel gekomen, deze keer in een ondergrondse vorm. Voor- en tegenstanders krijgen de ruimte om hun mening nader te onderbouwen. Koeien op de hei – Van 1990 tot 1994 zijn stap voor stap de drie grote heidevelden van het Gooi met runderen in begrazing genomen. De vraag of en zo ja welke winst dat oplevert voor de natuur werd urgent door de discussie over het uitbreiden van de begrazing tot nog enkele andere heideterreinen. Het Goois Natuurreservaat liet daarom het effect van de ingevoerde begrazing onderzoeken.

Amsterdams vogelhistorie.

Nieuwe vogelsoorten in de regio Groot-Amsterdam door de eeuwen heen 1285-1999.

Veldwaarnemingen

Samenstelling: Peter Vos

DODAARS

12.12.00 2 exx. Gooiersgracht, Eemnes.
LEURS/JONKERS.

KLEINE ZILVERREIGER

27.12.00 1 ex. Eemnesservaart, Eemnes.
G.v. LOENEN.

GROTE ZILVERREIGER

19.10.00 1 ex. Hoek Leeuwenlaan/Zuidereinde, 's-Graveland.
P.SCHUT.
22.10.00 1 ex. Keverdijksche Polder, Weesp. FRANCISSSEN/SCHUT.
25.12.00 4 exx. Verlengde Bergse pad, Ankeveen. H.KLINKENBERG.

26.12.00 4 exx. Horstermeerpolder, Nederhorst den Berg. med.
R.SHELDON/H.LANGEMAAT.

13.01.01 1 ex. Eempolders, Eemnes.
med. R.HUISMAN.

15.01.01 1 ex. Stichtse Kade, Ankeveen.
P.VOS.

OOIEVAAR

dec .00 2 exx. omgeving De Kwakel, Ankeveen en Middenweg, Nederhorst. R.REINACKER.
08.01.01 2 exx. Fouragerend in weiland langs Randweg, Nederhorst den Berg, vermoedelijk

Vreelands (broed)paar?.
P.VOS.

FLAMINGO

08.12.00 2 exx. Overvliegend in W.ri.
Eemmeer. C.BEEKHUIS.

WILDE ZWAAN

17.12.00 2 exx. Fouragerend tussen 8 knobbelzwanen in weiland. Bovenmeent, Hilversum.
R.SINOO.

28.12.00 7 exx. Stichtsebrug, Eemmeer.
M.de GRAAF.

ZWARTE ZWAAN

12.11.00 2 exx. Zandafgraving Oud
Huizerweg. R.HUIZENGA

BERGEEND

02.01.01 5 exx. Oud Naarden, Naarden.
F.LEURS.

KRAKEEND

12.11.00 14 exx. Zandafgraving, Oud
Huizerweg. R.HUIZENGA

14.01.01 10 exx. Rioolvijver,
Liebergerweg, Hilversum.
J.DOMHOF.

20.01.01 3 exx. Tezamen met 60 wilde
eenden in een groot wak in de
Karnemelksloot, Naarden.
R.SINOO.

WINTERTALING

20.01.01 1 ex. Liggend op ijs temidden
van wilde eenden, Karnemelk-
sloot, Naarden. R.SINOO.

ROSSE STEKELSTAART

21.12.00 2 exx. Tussen kuifeenden op
de Spiegelplas, Nederhorst den
Berg. SINOO/DUURLAND.

BRILDUIKER

15.01.01 60 exx. Rustend tussen kuif-
eenden en meerkoeten in de
niet bevroren Spiegelplas,
Nederhorst den Berg. P.VOS.

GROTE ZAAGBEK

22.12.00 2 exx. Vecht, thv Nieuwersluis.
E.v.OORT.

30.12.00 9 exx. Vecht, tussen Loenen en
Vreeland. E.v.OORT.

14.01.01 2 exx. (m+v). In niet bevroren
sloot, tussen 20 wilde eenden,
landgoed Bantam, Bussum.
J.BOS.

BLAUWE KIEKENDIEF

22.12.00 1 ex. (v). Maatpolder, Eemnes.
D.JONKERS.

27.12.00 1 ex. (v). Opliegend uit gras-
land, wegvliegend in Z.ri. Zo-
merdijk, Eemnes. G.v.LOENEN.

04.01.01 1 ex. (v). Cors Rijkseweg,
Eempolder.RASTE/DRIESSEN.

HAVIK

21.11.00 1 ex. Stootte op kauwtje. Drift-
weg, Huizen. R.HUIZENGA

03.12.00 1 ex. Slaat houtduif (mislukte
poging). Tolhuisje, Blaricum.
T.HILHORST.

07.12.00 1 ex. De Stulp, Lage Vuur-
sche.R.SINOO.

17.12.00 1 ex. (m). Zittend op paaltje in
weiland vol grazende kol-en
rietganzen. Bovenmeent,
Hilversum.

09.01.01 1 ex. Wolfskamer, Huizen. M.de
GRAAF.

jan. 01 1 ex. Div. plekken plukresten
van houtduif en 1 x kop en

borstbeen van wilde eend.
Monnikenberg, Hilversum.
N.DWARS.

RUIGPOOTBUIZERD

23.11.00 1 ex. Biddend langs talud, Af-
slag A27, Blaricum Eemnes.
A.vd.BRINK.

VISAREND

19.12.00 1 ex. Overmeer, Nederhorst
den Berg. H.v.ROSSUM.

SMELLEKEN

02.01.01 1 ex. Dood in tuin, Utrechtse-
weg (Weesp?). L.BUWALDA

24.01.01 1 ex. Jagend tussen
fouragerende ganzen door.
Horstermeerpolder, Nederhorst
den Berg. E.v.OORT.

SLECHTVALK

29.11.00 1 ex. (v). Noordpolder te Veld,
Eemnes. D.JONKERS.

WATERRAL

09.01.01 1 ex. Wolfskamer, Huizen. M.de
GRAAF.

22.01.01 2 ex. Laarder Wasmeer,
Hilversum. DOUMA/vd.BRINK.

KRAANVOGEL

05.12.00 120 exx. Overvliegend in Z.ri.
(16.45 u), Boekesteyn, 's-
Graveland. A.v.KLAVEREN.

GOUDPLEVIER

09.01.01 80 exx. Noordpolder te Veld.
F.LEURS.

BONTE STRANDLOPER

16.12.00 1 ex. Noordpolder te Veld,
Eemnes. JONKERS/LEURS.

06.01.01 1 ex. Maatpolder, Eemnes.
JONKERS/LEURS.

KEMPHAAN

21.12.00 5 exx. Fouragerend tussen 200
kieviten. Bovenmeent,
Hilversum. R.SINOO

BOKJE

23.12.00 4 exx. Tot 30.12, minimaal 1 ex.
maximaal 4 exx. Fouragerend
tussen Bosjes van Six en
Gooyergracht Noord, Blaricum.
T.HILHORST.

29.12.00 1 ex. Gooyergracht, RWZI
Blaricum. D.JONKERS.

HOUTSNIP

26.12.00 1 ex. De Kampen, Blaricum.
D.JONKERS.

26.12.00 1 ex. Vloog tegen raam, later
weer opvliegend. Koggewagen,
Blaricum. med. STEENBEEK.

WITGATJE

2 exx. Fouragerend langs open
kwel in Nwe Keverdijkse Polder

ten W. van "De Visserij",
Naardermeer. P.VOS.

DWERMEEUW

29.11.00 1 ex. (juv., 1e winter).
Fouragerend boven sloten,
wegvliegend in O.ri. Boven-
meent, Hilversum. R.SINOO.

HOUDUIF

01.11.00 Vliegvlug jong op nest, werd
door ouder gevoerd. Witte de
Witstraat, Huizen. Med.
K.BUTER.

IJSVOGEL

22.12.00 1 ex. Tienhovens kanaal,
Loosdrecht. VOS/LANGEMAAT.

22.12.00 1 ex. Pontje, Maatpolder,
Eemnes. JONKERS/LEURS.

26.12.00 1 ex. Gooimeer. Stichtse Brug.
M.de GRAAF.

31.12.00 1 ex. Vliegend over Stadswijk-
singel en sloot achter Raad-
huis, Eemnes. F.DURING.

12.01.01 1 ex. Vijfhoek, Gooimeerkust,
Muiden. R.v.DIJK.

07.01.01 1 ex. Zat op tak bij brug over "t
Mouwtje", Bussum.
G.HENSTRA.

19.01.01 1 ex. Op braamtak, boven
groot wak, Karnemelksloot,
Naarden. R.SINOO.

BIJENETER

07.10.00 1 ex. (juv.) overvliegend in ZW
ri. Warandebbergen, Blaricum.
R.v.BEUSEKOM.

GROENE SPECHT

03.12.00 1 ex. Ten N. van "Rust Wat",
Blaricum. T.HILHORST.

07.12.00 1 ex. De Stulp, Lage Vuursche.
R.SINOO.

07.12.00 1 ex. Westerheide, rust-
gebiedje. R.SINOO.

21.12.00 1 ex. Bij grafheuvels, Zuider-
heide. T.HILHORST.

07.01.01 1 ex. Oud Naarden, Naarden.
F.LEURS.

Jan. 01 1 ex. Monnikenberg, Heide-
hevel, Hilversum. N.DWARS.

ZWARTE SPECHT

07.12.00 1 ex. De Stulp. Lage Vuursche.
R.SINOO.

GROTE BONTE SPECHT

Jan. 01 3 exx. Gelijktijdig op netje met
voedsel. Heideheuvel,
Hilversum. N.DWARS.

RIETGORS

31.12.00 1 ex. Graaf Floris V weg, Einde
Gooi, Hilversum. D.JONKERS.

OEVERZWALUW

14.12.00 1 ex. Aanloophaven, Huizen.
med. H.v.RUITEN ea.

BOERENZWALUW

- 14.12.00 3 exx. Aanloophaven, Huizen.
med. H.v.RUITEN ea.
18.11.00 8 exx. Haven van Huizen.
vDIJK/de BRUIN.

WATERPIEPER

- 26.12.00 6 exx. De Kampen, Blaricum.
D.JONKERS.
26.12.00 1 ex. Blaricummer Meent.
M.de.GRAAF.
31.12.00 1 ex. Tienhovens kanaal/Einde
Gooi. D.JONKERS.

GELE KWIKSTAART

- 10.12.00 1 ex. Gooyergracht Zuid,
waterzuivering Blaricum.
T.HILHORST.

GROTE GELE KWIKSTAART

- 03.12.00 2 exx. Gooyergracht RWZI
Blaricum. D.JONKERS.
31.12.00 1 ex. Tienhovenskanaal/Einde
Gooi. M.DE GRAAF.

WITTE KWIKSTAART

- 26.12.00 1 ex. Stichtse Brug, Huizen.
M.DE GRAAF.
20.12.00 1 ex. Tussen groep gras-
piepers, Eempolders, Eemnes.
A.DRIESSEN
10.01.01 1 ex. Wijk Hoefijzer, Loenen.
E.v.OORT.

PESTVOGEL

- 09.12.00 2 exx. Fouragerend in hulst en
op rozebottels. Spoorlaan,
Hollandsche Rading. med.
F.KEMPER-LAM.
16.01.01 4 exx. Omgeving Gemeente-
huis, Hilversum. B.DWARS.
16.01.01 1 ex. Maxis, Muiden/A1.
DOUMA/vdBRINK.
28.01.01 2 exx. Achtertuin Gems 27, Hui-
zen. Josse HORNSVELD.

ROOBBORSTAPUIT

- 22.11.00 1 ex. (v). (Bij observatiehut,
Bovenmeent, Hilversum.
DOUMA/vd.BRINK.
22.12.00 1 ex. (m). Randweg, groeve
Oostermeent, Blaricum. JON-
KERS/LEURS.
21.12.00 1 ex. (v). Noordpolder te Veld,
Eemnes. Forse vogel, (betrof

ondersoort S.t.Maura).
D.JONKERS.

- 12.01.01 1 ex. (m). Muiden, Vijfhoek,
Ymeerkust. R.v.DIJK.

GROTE LIJSTER

- 03.12.00 2 exx. Bosje van Six, Blaricum.
D.JONKERS.
03.12.00 3 exx. Groeve Oostermeent,
Blaricum. M.de GRAAF.
29.12.00 1 ex. Gooyergracht, Blaricum.
D.JONKERS.
31.12.00 1 ex. Tienhovens kanaal/Einde
Gooi. M.de GRAAF.
10.01.01 1 ex. Vroege zang, Heidehevel,
Hilversum. N.DWARS.
14.01.01. 2 exx. Laarder Wasmeer.
B.DWARS.

ZWARTKOP

- 10.12.00 1 ex. (m). (idem 16/
1), Koggewagen, Bijvanck,
Blaricum. D.JONKERS.
15.01.01 1 ex. (v). Wijk Hoefijzer,
Loenen. E.v.OORT.

TJIFTJAF

- 16.01.01 1 ex. Maxis, Muiden A1.
DOUMA/vd.BRINK.

BAARDMANNETJE

- 26.11.00 2 exx. Wolfskamer, Huizen.
M.de GRAAF.
09.01.01 3 exx. Wolfskamer, Huzien.
D.JONKERS.

STAARTMEES

- 29.11.00 1 ex. Betrof een
"witkop"staartmees,
fouragerend in elzen. Ver-
lengde Fortlaan, Naarden.
R.SINOO.

KUIFMEES

- 21.12.00 8 exx. Omgeving 't Bluk, Laren.
T.HILHORST.

BOOMKLEVER

- 25.01.01 6 exx. Gelijktijdige waarneming,
Monnikenberg, Hilversum.
B.DWARS.

KLAPEKSTER

- 07.12.00 1 ex. In berk langs fietspad,
Zuiderheide, Laren. R.SINOO.
10.12.00 1 ex. Tafelbergheide, Blaricum.
M.de GRAAF.
21.12.00 1 ex. In top van berk langs fiets-
pad, Zuiderheide, nabij Bluk. in
1998 en 1999, op dezelfde
plaats waargenomen.
T.HILHORST.

BONTE KRAAI

- 06.01.00 8 exx. Noordpolder te Veld,
Eemnes. JONKERS/
VERMEULE ea.
03.01.01 3 exx. Cors Rijkseweg,
Eemnes. G.v.LOENEN.

RAAF

- 07.12.00 2 exx. Lichte balts boven
stulpheide. De Stulp, Lage
Vuursche. R.SINOO.

GOUDVINK

- 14.01.01 4 exx. Laarder Wasmeer,
Hilversum. B.DWARS.

APPELVINK

- 17.01.01 2 exx. Omgeving gemeentehuis
Hilversum. N.DWARS.

NASCHRIFT

Patrick Bergkamp van SOVON doet onder-
zoek naar het voorkomen van de
TJIFTJAF van oktober 2000 tot 1 februari
2001. Heeft u winterwaarnemingen van
deze vogel?, dan zie ik die graag tege-
moet op de waarnemingskaartjes, zodat
ik ze door kan zenden aan Patrick.

Voor deze rubriek zijn er tot op heden
153 waarnemingskaartjes binnengeko-
men.
Jammer genoeg zaten er enkele waarne-
mingen tussen zonder datum of plaats-
aanduiding.
Af en toe is er weer wat ruimte in de Kor-
haan om wat waarnemingskaartjes af te
drukken in dit nummer, zodat u deze
weer kunt gebruiken voor deze rubriek.

In afwachting van uw waarnemingen,
met vriendelijke groet,

PETER VOS

OEVERZWALUWWANDEN

Het Goois Natuurreservaat heeft onlangs de oeverzwaluwwand in De Zanderij tussen Hilversum en Bussum verlengd. De eerste paren zijn er al signaleerd! In samenwerking met de gemeente Huizen en Noord-Hol-

lands Landschapsbeheer is op de grens van de nieuwbouwwijk van het Vierde Kwadrant en de Blaricummermeent aan het Gooimeer een nieuwe oeverzwaluwwand afgegraven. Verleden jaar broedden er al paren

op diverse plaatsen in deze nieuwbouwwijk in aanleg.

D.A.J. JONKERS

Mutaties Ledenbestand

Nieuwe Leden

W BAKKER	ZUIDEREINDE 12	1243 KG	'S GRAVELAND	035	8569888
N VAN DER KOLK	NIEUWLANDSEWEG 108	1215 DB	HILVERSUM	035	8245279
MW M C VAN KRAAIJ-VAN ECK	STACHOUWERWEG 24	1261 HW	BLARICUM	035	5387118
H J LANGENKAMP	HET DOMEIN 5	1281 JP	BLARICUM	035	5334466
MW B LEENEN	NIEUWLANDSEWEG 49	1215	HILVERSUM	035	8240512
MW C A MALSCH	ROELTJESWEG 1-5	1217 TC	HILVERSUM	035	8238328
MW A MEULMEESTER	BERNISSESTRAAT 9-III	1079 ZR	AMSTERDAM	020	8441888
MW L G A MISCHGOFOSKY-SMIT	KOORNMARKT 20F	2811 EG	DELFT	015	2190341
MW A J OHLRICHS-VAN DEN BOSCH	BIGGEKRUID 19	1273 XA	HUIZEN	035	5250727
H J TAKKEN	NIEUWE BUSSUMMERWEG 147	1272 CH	HUIZEN	035	5254982
E WEEL	LANGESTRAAT 89 A	1271 RA	HUIZEN	035	5825988
D VAN WILLIGENBURG	JACOB OBRECHTLAAN 1	1401 CE	BUSSUM	035	8923358

Adreswijzigingen

MW J BLOKPOEL-OFFERS	HOOFDWEG 69	1275 AA	HUIZEN	035	8560045
VOGELBESCHERMING NEDERLAND	POSTBUS 925	3700 AX	ZEIST	030	8937700
A DE WIT	W. DE ZWIJGERLAAN 118	1901 CT	CASTRICUM		

Overleden

C ALTEN	BERKELAAN 7	9203 LM	DRACHTEN	0512	512846
---------	-------------	---------	----------	------	--------

Bedankt

MW J DE BRUYN-BAIRD	SKOALLELAN 9	9248 SB	SIEGERSWOUDE (FR)		
---------------------	--------------	---------	-------------------	--	--

Uitgeschreven na 2 jaar contributieachterstand

B HUIBREGTSE	KORTENHOEFSEDIJK 185	1241 NA	KORTENHOEF	035	8562641
F VAN SCHAYK	KAMERLING ONNESWEG 305	1223 JJ	HILVERSUM		
R V ZON	EIKENLAAN 48	1399 HD	MUIDERBERG	0294	281728

De vaarexcursies over het Naardermeer trokken altijd al veel liefhebbers maar sinds kort zijn er ook wandelexcursies rond het Naardermeer mogelijk. Je moet wel over een goede conditie beschikken, maar zo'n wandeling kan erg aantrekkelijk zijn, zelfs met kou, sneeuw en een striemende wind.

Elsje van der Velde

Genieten voor tien

De ochtendexcursie Naardermeer vond plaats op 3 februari van dit jaar. Geweldig was het, deze wandeling die we maakten onder leiding van Johan van Galen Last (hij was ingevallen voor Piet Spooenberg). Het is een gebied waar je sowieso al moeilijk in door kunt dringen, maar nu had het gesneeuwd en was het koud. Het sneeuwde trouwens nog licht, maar met de wind in de rug viel het wel mee. Waar het erg drassig was lagen loopplanken, maar die waren onder de dikke laag sneeuw nauwelijks zichtbaar. Gelukkig wist Johan goed de weg. Hij wees ons ook op sporen van

reeën en kijk.... daar ging er één. Ook wees hij ons op hun slaappleatsen in de omgewoelde bosgrond. Kramsvogels vlogen over en in de verte ook een troepje ganzen. Een eenzame buizerd was op zoek naar prooi, tegen bomen zagen en roken we geurvlagen van de vos. Het was moeilijk lopen met laarzen aan in de dikke laag sneeuw en dan weer over de zachte moerassige grond, maar de prachtige sneeuwplaatjes maakten alles goed. Nu vloog er weer een groepje waterpiepers over. Na de boerderijen op de dijk werd het lopen weliswaar ge-

makkelijker, maar nu hadden we wel de striemende wind tegen. Maar wat maakt dat uit voor een altijd rondkijkende vogelaar die nu weer een kleine "lepelaar" zag opvliegen. Deze maakte een rondvluchtje voor ons, zodat we konden zien dat het in werkelijkheid een kleine zilverreiger was, zijn wit nauwelijks afstekend tegen de ook bijna witte lucht. Hier en daar stond een verkleumde blauwe reiger en we zagen ook nog een oeverpieper(?). We waren maar met drie in getal, maar elk van ons heeft genoten voor tien!

Kor Haag

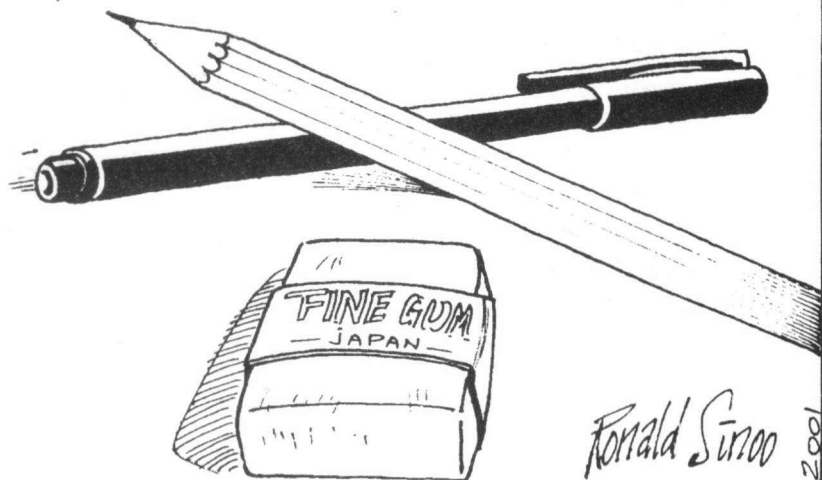

WAAROM
WORDEN wij
NIET AFGEMAAKT
?!?

JA! WE ZIJN
GEEN KOEIËN!
DAT IS HET, HÈ?

PERSBERICHT :

IN VERBAND MET
DE MOND- EN
KLAUWZEERCRISIS
HEEFT DE TEKENAAR
BESLOTEN ZICHZELF
PREVENTIEF
TE RUÏMEN.
ONZE EXCUSES
VOOR HET ONGEMAK.

Ronald Siroo

2001

Adressenlijst

Postadres WVG: WVG Het Gooi e.o., Postbus 1028, 1200BA Hilversum
Postrekening 2529179 t.n.v. Penningmeester WVG Het Gooi e.o.

Het Vogelwerkgroep Bestuur:

Voorzitter:	: R.A. Kole	Torenvalk 22	3752 SK Bunschoten	033-2999408
Sekretaris	: M. van Houten	Dovenetelhof 26	3742 EH Baarn	035-5415603
Penningmeester	: A.C.A.M. Kerkhof	Burgemeester Reigerstraat 39	3581 KL Utrecht	030-2514410
SG Algemene Zaken	: L.J. Dwars-Van Achterbergh	Flamingohof 1	1221 LK Hilversum	035-6650627
SG Avifauna	: G.M.L. Proost	Oostergo 15	1274 JS Huizen	035-5251661
SG Natuurbescherming	: D.A. Jonkers	Koggewagen 3	1261 KA Blaricum	035-5260458
SG Vogelcursus	: A. van Klaveren	Berkenhof 3	1241 VP Kortenhoef	035-6561426
SG Excursies	: J.J.M. van Velsen	Dotterbloemlaan 39	3742 ED Baarn	035-6838604
SG Communicatie	: S.L. Visser	Nwe. 's-Gravelandseweg 53b	1406 NA Bussum	035-6920600

Nuttige Adressen:

Aanmelding Vogelcursus	: A. van Klaveren	Berkenhof 3	1241 VP Kortenhoef	035-6561426
Aanmelding Jeugdcurso	: A. van Klaveren	Berkenhof 3	1241 VP Kortenhoef	035-6561426
Eempolderellingen	: N. Kippel	Ruthardlaan 12	1406 RS Bussum	035-6931041
Ledenadministratie	: F. Wilms-Schopman	J.C. Ritsemalaan 1	1241 AP Kortenhoef	035-6563020
Lezingen	: S.L. Visser	Nwe. 's-Gravelandseweg 53b	1406 NA Bussum	035-6920600
Promotie en Verkoop	: B. v.d. Brink	Klaver 1	1273 AJ Huizen	035-5258142
Roofvogelstudiegroep	: H. Sevink	Einder 31	3742 ZG Baarn	035-5421019
Vogelasiel Het Gooi	: F.F. van de Woord	Burg. J. Visserlaan 1	1411 BR Naarden	035-6945658
Vogelringstation Het Gooi	: B. van Poelgeest	Binnenhof 517	1412 LA Naarden	035-6940996
Waarnemingskaartjes inleveren	: H.P. Vos	Laan van S. van de Haare 15	1405 AR Bussum	035-6940793
Weidevogelbescherming Eempolders	: G.W. Bieshaar	Zevenenderdrift 16	1251 RC Laren	035-5311002
Wintervoeding Gooi en Vechtland	: J.F. Kuijjer	Krekelsement 21	1218 EA Hilversum	035-6934871

Vogelwerkgroep On-Line:

Het Goois Vogelnet (Nieuws van de Vogelwerkgroep via e-mail)
Vogelwerkgroep op internet
Redactie Korhaan

Aanvragen via: Chans@worldonline.nl
<http://www.vwg-gooi-eo.nl>
w.j.a.hoeffnagel@hccnet.nl
wduurland@bigfoot.com

Waarnemingskaartjes kunnen ook bij alle bestuursleden worden ingeleverd. Na overleg kunnen eveneens bij alle bestuursleden nieuwe kaartjes worden verkregen.

Voor ongelukken en/of problemen, welke ontstaan tijdens activiteiten van de Vogelwerkgroep aanvaardt de vereniging geen enkele aansprakelijkheid. Deelname geschiedt op vrijwillige basis.

Contributie: Voor leden f. 35,- (minimaal), huisgenootleden f. 12,50 (minimaal).
Bij voorkeur betalen aan het begin van het kalenderjaar met de van ons ontvangen acceptgirokaart.

Schenken:

Wilt u de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken eenmalig of vaker steunen met een gift, dan zijn deze giften (boven een drempel van waarschijnlijk f 1103,- en tot een maximum van 10% van uw onzuiver inkomen) aftrekbaar op de aangifte voor de inkomstenbelasting. Daarnaast kunt u in uw testament een zogenaamd legaat laten opnemen ten gunste van de vogelwerkgroep. Het is gewenst dit dan met uw notaris te bespreken.

Opzegging van het lidmaatschap dient te geschieden vóór 1 november van elk kalenderjaar.

In verband met de afsluiting der boeken door de penningmeester worden declaraties voor gemaakte kosten uitsluitend gehonoreerd indien deze uiterlijk 31 december via de coördinator van de betreffende subgroep bij de penningmeester zijn ingediend.

"De Korhaan"
Uitgave Vogelwerkgroep Het Gooi e.o.
Postbus 1028, 1200 BA Hilversum

PTT Post

Port betaald

Port payé

Pays-Bas

RIJKSMUSEUM NAT HIST

POSTBUS 9517

2300 RA LEIDEN

